

Zaaknr. 876311

Kenmerk 885507

NOTULEN VERGADERING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR VAN 19 FEBRUARI 2025

Verslag van de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta d.d. 19 februari 2025 om 19.00 uur

Aanwezig:

De voorzitter: K-J. de Vet

Leden: A.L.G. Arnold, W. de Beer, K. van den Berg, M.A.J.M. Broekmans, A.A. ten Cate, R.L. Dujardin, E.C. Goos, M.G.M. Gosens, A.E.J. Govers-Gabriëls, A.J.D. Hagenaars, A.M.M. Jetten, L.H. van der Kallen, J.A.M. Kavelaars, H.L. Knook, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, G.H. Logt, L.G. Maas, P.C. von Meijenfeldt, A. Overeem, C.M.J. Pallandt, J. Pals, F.A.H.E. Post, C.A.J. de Regt-Taks, C.A.G. Sneepe, P. Stehouwer, J. Vrinds, G.J. Vruwink

Afwezig: A.J.A. Hendrickx, B. Antonissen-Vis

De secretaris-directeur: A. Meulman

Notulist: Y. van Lanen van Het Notuleercentrum

1. Opening en mededelingen

Voorzitter: Beste mensen, het is zeven uur. Ik stel voor dat wij gaan beginnen. Ik heet u allemaal van harte welkom bij de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta, ook de mensen die thuis meekijken.

Ik heb berichten van verhindering van de heer Hendricks en van mevrouw Antonissen.

We hebben het voornemen om de junivergadering – omdat dan de jaarrekening en de kadernota op de agenda staan – iets eerder te laten aanvangen en wel om vier uur 's middags. Dat zal aangepast worden in de agenda's, dat hebben we vanmiddag zo met de fractievoorzitters afgesproken. We kijken ook nog – en daar krijgt u volgende week een voorstel over – naar de vergadering van 16 april, wat dat betekent voor een volle agenda en het aanvangstijdstip.

Dan is er iets misgegaan bij de vergadering op 5 februari. Ik heb toen abusievelijk niet gemeld dat mevrouw Goos zich had afgemeld, ik wil alsnog aangeven dat dat misgegaan is in de organisatie en dat vind ik vervelend, zeker naar mevrouw Goos. We hebben met de fractievoorzitters afgesproken: kunnen we niet een andere, veel makkelijker procedure doen, dat we op één mailadres een halfuur voor de vergadering uiterlijk ons afmelden, want anders krijgen we dit soort punten die niet fijn zijn.

1.a AB-leden en burgerleden

1.a.1 Herdenking oud-AB-lid Wim Spierings

Voorzitter: Dan zou mijn voorstel zijn dat we even kort gaan staan, om het oud-lid de heer Wim Spierings te herdenken.

Op 4 januari van dit jaar is overleden op 71-jarige leeftijd de heer Wim Spierings. Hij heeft zich twintig jaar lang ingezet als AB-lid van ons waterschap en onze rechtsvoorgangers in dat kader. Hij was altijd beperkt, jaren, door zijn fysieke situatie. Hij moest stevast vervoerd worden naar ons kantoor, maar hij was heel trouw. Hij werd vaak vervoerd door zijn vrouw en ook zeker – ik vind het bijzonder om te zeggen – door Jan Slenders. Het was van mij ook het beeld, toen we in de kapel vergaderden, dat ik dacht toen ik zag hoe iemand die met, ja, beperkingen binnengetild moest worden, of die ruimte nog wel passend was. Uiteindelijk heeft dat ertoe geleid dat we denk ik in deze ruimte zitten.

Wim was ook altijd zeer betrokken bij het gebied Overdiepse polder, maar het gehele gebied ten noorden van Waspik, hij kende daar iedereen. Hij had een enorme drive en als de rondvraag van de vergadering begon, dan kwam Wim. Hij kwam met zijn punten, die altijd diepgeworteld waren in het werkgebied van de Brabantse Delta, hij was daar heel trouw en heel actief in. Voor zijn verdiensten heeft hij ook een koninklijke onderscheiding gekregen en ik wil graag nu de heer Van der Kallen, die hem zeer goed gekend heeft, het woord geven. Daarna kunnen we even in stilte herdenken.

De heer Van der Kallen: Wim Spierings was voor mij Willem en dat was hij eigenlijk ook voor de hele fractie, alleen bij verkiezingen deed hij altijd mee onder de voornaam Wim. Wim heeft vijftien jaar deel uitgemaakt van de gezamenlijke fractie Ons Water – West-Brabant Waterbreed. Wim zat ook in de periode 2005-2008 in ons algemeen bestuur en Wim was een van degenen die voortkwamen uit de rechtsvoorgangers, in dit geval De Dongestroom, dus het waterschap rond de Overdiepse polder, rond Waalwijk, waar hij ziel en zaligheid aan toegevoegd heeft. Willem was niet altijd gehandicapt, Willem heeft ook een gezonde periode gekend waarin hij van iedere boer in de omgeving wist wat er speelde en daar ook altijd klaar voor stond, om laten we zeggen de belangen van de agrarische stand in dat hele gebied goed uit te dragen. Willem kwam in het politieke systeem via West-Brabant Waterbreed als nummer drie binnen, achter Ad Wijnen en Bart Poppelaars, en Willem was iemand die bleef. Het was iemand die keer op keer terug aanwezig was. De meeste mensen die hem kenden, kenden hem als een man met een pet op en een sigaartje in zijn mond. Een buitengewoon gemoedelijk persoon, behalve als het over het water ging. Willem is overleden maar Truus, zijn echtgenote, leeft nog en voor mij is Truus bijna nog belangrijker dan Willem, want als ik Truus tegenkwam zei ze altijd: jij, jij, jij hebt gezorgd dat onze pinken niet meer op de dijk mochten. In het begin was al dat 'jij jij jij' serieus en later werd het een grapje dat we alle twee begrepen. Maar het laat ook zien dat een agrariër snapt dat voor de veiligheid er soms iets moet gebeuren wat hij liever niet wil, in dat geval de pinken van de dijk.

(hierna wordt de heer Spierings herdacht tijdens een moment van stilte)

1.a.2 Toelating AB-lid

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we overgaan naar agendapunt 1.a.2, toelating van een AB-lid. Het gaat over wederom het toetreden van de heer Vruwink, die de heer Voets vervangt wegens ziekte. Ik wil graag de heer Stehouwer vragen of hij namens de commissie van geloofsbrieven het AB het onderzoek van de geloofsbrieven wil melden, wederom van de heer Vruwink.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Beste leden van het algemeen bestuur, vanavond beslissen we over de toelating van een AB-lid en de benoeming van twee burgerleden. De commissie van geloofsbrieven heeft voor beide zaken haar onderzoek verricht. Ik wil beginnen met het onderzoek van de commissie van geloofsbrieven naar de toelating van het AB-lid; het betreft de toelating van de heer Vruwink als lid van het algemeen bestuur voor de tijdelijke vacature, ontstaan vanwege de ziekte van de heer Voets. De commissie van geloofsbrieven is op 18 februari 2025 bijeengekomen. Het onderzoek van de geloofsbrieven vindt plaats op basis van hetgeen hiertoe in de Kieswet en in de Waterschapswet is bepaald en dat wat hierover staat in het reglement van orde van het algemeen bestuur. In het digitaal bijgevoegde rapport vindt u onze bevindingen. Er zijn naar de mening van de commissie geen geschillen met betrekking tot de geloofsbrief. De commissie adviseert tot de toelating als lid van het algemeen bestuur. De commissie bestaat uit de heer Ton Overeem, mevrouw Cynthia Pallandt en ik, Peter Stehouwer. Dank u wel.

Voorzitter: Ik wil graag de commissie bedanken en ik wil het algemeen bestuur vragen of we kunnen instemmen met de toelating van de heer Vruwink. Ik constateer dat dat het geval is. Dan luidt aldus het

besluit: het algemeen bestuur besluit de heer Vruwink, Gerrit Johannes, wonend te Roosendaal toe te laten als lid van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta ter vervulling van de tijdelijk opengevallen vacature in de belangencategorie Ingezetenen, fractie 50PLUS.

Ik wil vragen – en hij is er al – om naar voren te komen en de belofte af te leggen. Ja, het wordt bijna routine voor u, dus ik vraag u om te gaan staan. Dan voor de vierde keer, u heeft ervoor gekozen om de belofte af te leggen. Die luidt als volgt: *Ik verklaar dat ik, om tot lid van het algemeen bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het algemeen bestuur naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en beloof ik.*

De heer Vruwink: Dat verklaar en beloof ik.

Voorzitter: Dan bent u wederom welkom in ons midden, van harte gefeliciteerd.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit de heer Vruwink, Gerrit Johannes, wonend te Roosendaal toe te laten als lid van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta ter vervulling van de tijdelijk opengevallen vacature in de belangencategorie Ingezetenen, fractie 50 Plus.

Dit besluit treedt direct in werking.

1.a.3 Burgerleden (fractie West-Brabant Waterbreed en fractie Ons Water)

Voorzitter: Na het toelaten van het AB-lid zijn wij dan toe aan de toelating van twee burgerleden, van de fractie BBB en van de fractie WBWB en fractie Ons... Op dit moment twee leden. Ik zal het goed zeggen. De beëdiging van de burgerleden mevrouw Bouzambou van de fractie Ons Water en de heer Schaeffer van de fractie WBWB. Ja, afko's waar ik over struikel. Dus ik zal het de volgende keer gewoon helemaal volwaardig uitspreken.

Ik kijk weer naar de heer Stehouwer, die namens de commissie van geloofsbrieven het onderzoek heeft gedaan naar beide burgerleden.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Vervolgens het onderzoek van de commissie van geloofsbrieven voor de benoeming van de twee burgerleden. Het betreft de benoeming van mevrouw – en dan hoop ik dat ik het goed zeg – Bouzambou en de heer Schaeffer tot burgerleden, voor deze bestuursperiode. Graag correctie als ik het verkeerd vertel.

De commissie van geloofsbrieven heeft in haar vergadering op 18 februari 2025 onderzoek gedaan naar de op grond van de Verordening burgerleden en Waterschapswet te onderzoeken zaken ten behoeve van de toelating van de burgerleden. Zoals uit ons rapport blijkt voldoen de voorgedragen burgerleden aan de eisen. Die commissie adviseert dan ook het algemeen bestuur te besluiten tot benoeming van de voorgedragen burgerleden.

Tot slot merkt de commissie nog het volgende op. Een burgerlid wordt geacht bij elke commissiebespreking een afweging te maken of er deelgenomen kan worden aan de beraadslaging. In die zin dat een burgerlid bijvoorbeeld niet deel kan nemen aan de beraadslaging over een aangelegenheid die hem of haar rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat dan wel waarbij men als vertegenwoordiger is betrokken. Dit geldt ook voor de beraadslaging inzake een lichaam waaraan hij of zij rekenplichtig is of tot welks bestuur men behoort.

Dat gezegd hebbende, de commissie adviseert dan ook het algemeen bestuur te besluiten tot benoeming van de voorgedragen burgerleden. Namens de commissie, de heer Ton Overeem, mevrouw Cynthia Pallandt en ik, Peter Stehouwer.

Voorzitter: Dank je wel, Peter. Ik wil graag allereerst de commissie bedanken en ik wil graag het algemeen bestuur vragen of u kunt instemmen met de toelating van de twee burgerleden. Als dat zo is, dan luidt het besluit als volgt: het algemeen bestuur besluit de hierna genoemde personen, zijnde mevrouw Bouzambou en de heer Schaeffer, op 19 februari 2025 te benoemen als burgerlid van Waterschap Brabantse Delta voor de duur van de zittingsperiode van het algemeen bestuur 2023-2027. Dat is aldus besloten met algemene stemmen. Dan ga ik graag over tot het afleggen van mevrouw Bouzambou; ik hoop ook dat ik het heel goed uitspreek. Ja, er wordt geknikt, dank u wel. Zij wil graag de eed afleggen en de heer Schaeffer – ik hoop ook dat ik dat goed uitspreek – wil graag de belofte uitspreken. Ik wil vragen of zij naar voren komen en dan kunnen we dat hier doen. Allereerst de tekst van de eed voor mevrouw Bouzambou: *Ik zweer dat ik, om tot burgerlid te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen.* Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

Mevrouw Bouzambou: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

Voorzitter: Dank u wel, van harte gefeliciteerd. Dan de heer Schaeffer, u heeft gekozen om de belofte af te leggen. *Ik verklaar dat ik, om tot burgerlid te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en beloof ik.*

De heer Schaeffer: Dat verklaar en beloof ik.

Voorzitter: Gefeliciteerd. Ik vind het hartstikke mooi dat er weer een jongere generatie bij komt. Ja, het is tegenwoordig minder droog maar we hebben nog het boekje over droogte want ik voorzie dat dat weer gaat gebeuren of dat het nog droger kan worden. Zeer gefeliciteerd, veel succes.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit de hierna genoemde personen, zijnde mevrouw Bouzambou en de heer Schaeffer, op 19 februari 2025 te benoemen als burgerlid van Waterschap Brabantse Delta voor de duur van de zittingsperiode van het algemeen bestuur 2023-2027.

1.b Vaststelling agenda

Voorzitter: We hebben best een uitgebreide agenda voor vanavond met veel amendementen en moties. Het is natuurlijk bekend dat we altijd eerst stemmen over amendementen en dan over het voorstel, bij moties precies andersom: eerst over het voorstel en dan over de moties. Ik zal dat straks allemaal nog

verder toelichten. We hebben ook een aantal benoemingen over personen, daar gaan we ook op papier, schriftelijk over stemmen. We doen het keurig zoals het in het reglement is bepaald.

De agenda zoals die er ligt, kan dat de agenda zijn voor vanavond of zijn daar nog vragen, suggesties of opmerkingen bij?

De heer Arnold: Voorzitter. Ik wil voorstellen om van het hamerstuk subsidieverordening een bespreekstuk te maken.

Voorzitter: Oké. Dan gaan we dat zo doen. Dan stellen we de agenda daarmee vast.

Besloten:

Het algemeen bestuur stelt de agenda vast

1.c Insprekers

Voorzitter: Ik constateer bij 1.c, insprekers, dat zich voor vanavond geen insprekers hebben gemeld.

2. Bespreekpunten

Voorzitter: Dan zijn wij toe aan agendapunt 2, bespreekpunten, waar allereerst aan de orde is de Adviesnota Reglement van orde voor commissies en werkgroepen.

2.a Adviesnota Reglement van orde commissies en werkgroepen

Voorzitter: Mijn voorstel zou zijn dat de heer Dujardin, als lid van de werkgroep nieuwe werkwijze, kort toelicht waar we nu staan en dat we dan in twee termijnen gaan spreken, zoals u dat wilt, over het reglement.

De heer Dujardin: Voorzitter. Het is al een behoorlijk traject waar we mee bezig zijn, om uiteindelijk tot een reglement van orde betreffende de commissies te komen. Commissies en werkgroepen, laat ik hem heel duidelijk zeggen. In de laatste vergadering van de commissie hebben we gemerkt dat er nog wat op- en aanmerkingen zijn maar dat daar veel overeenkomst was. Dat heeft ertoe geleid dat wij – en dat is in de stukken te lezen, ik ga ze niet allemaal voorlezen ook omwille van de tijd denk ik – veel onderwerpen waar overeenstemming over is hebben opgenomen in een algemeen gedeeld amendement, wat door de meeste fracties dan wel de meeste leden – tenminste, dat hoop ik straks – gedeeld wordt. Er bleef wel een aantal punten over, soms ook nog wel in het gedeeld amendement staande, die voor discussie vatbaar waren en daarvan zien we ook dat een aantal zaken terugkomt in een apart amendement, wat dan weer een wijziging is op het gewijzigde RvO met het gemeenschappelijk amendement. Dat is op dit moment denk ik de stand van zaken die we hebben gedaan. Nogmaals, we hebben geprobeerd, zo goed mogelijk geluisterd hebbende naar alle op- en aanmerkingen, een amendement op te stellen waarbij we het RvO zo breed mogelijk gedragen krijgen en ik hoop dat dat met deze en andere amendementen, die al dan niet worden aangenomen, lukt om vanavond een klap met de hamer te geven zodat we dit proces kunnen afsluiten met een positief gevolg.

Voorzitter: Dank je wel voor dit intro. Ik kijk wie over het reglement het woord wensen te voeren. Het woord is aan mevrouw De Regt.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Sorry, is het misschien handig om eerst degenen die amendementen hebben ingediend te laten spreken, zodat mensen daar dan op kunnen reageren eventueel?

Voorzitter: Er zijn heel veel amendementen ingediend, dus daar zit ik dan even mee. Ik ben er wel gevoelig voor, maar... Ik had net al naar de heer Dujardin gekeken, die toelichting. Ik wil best, want dat is eigenlijk een beetje hengelen, de Partij voor de Dieren ... Cynthia, wil jij als eerste het woord, vind je dat fijn? Eerst een algemeen rondje, en daarna ... Oké, misschien dan toch het algemene rondje en daarna kom jij dan vanzelf... Mevrouw De Regt heeft het woord.

Alle amendementen worden dan in een keer besproken. Het was even warrig, maar ja.

De heer Stehouwer: Alle amendementen worden nu besproken?

Voorzitter: Normaal gesproken, we hebben een voorstel, dat is nu de aanpassing van het reglement. Daar is een aantal amendementen op gedaan, dat lijkt me dan de meest logische volgorde, maar...

De heer Stehouwer: Ik vind het prima, het was me niet duidelijk, maar ik hoor van mijn buurman ook...

Voorzitter: En is het nu wel duidelijk? Ja, zullen we het zo doen? U krijgt dadelijk beiden ook het woord. Mevrouw De Regt.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Ik zal het niet te lang houden. Het algemeen gedeelde amendement dat door de commissie is opgesteld kunnen wij dus niet steunen, want daar staan dingen in waar wij het niet mee eens zijn. Wij vinden dat een commissievoorzitter geen burgerlid kan zijn. De rol van een commissievoorzitter, dat komt ook terug in een amendement van de BBB, kunnen wij wel steunen. Wij kunnen het inspreken bij AB-vergaderingen wel steunen en vergaderingen op woensdag en de BOB kunnen wij niet steunen. Wij vinden ook gewoon dat je vaart moet maken, wij hebben niet voor niks straks in het volgende agendapunt een motie samen opgesteld met de Partij voor de Dieren. Volgens mij heb ik dan bijna eigenlijk alles gehad. Wij hopen wel dat iedereen ook straks bij 2.b onze motie gaat steunen en vervolgens worden de amendementen dan ook werkelijkheid. Tot zover.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. In grote lijnen kan mijn fractie alles steunen. Simpelweg redeneren wij altijd: het is papier en het is aan de voorzitter en aan de vergadering om op een goede manier en met een zekere flexibiliteit ook met de reglementen om te gaan. Want uiteindelijk gaat het over ons functioneren en de reglementen zijn daarbij slechts een hulpmiddel. Er is echter één element waar we ons niet in kunnen vinden, of wat wij onverstandig vinden en dat is het stemmen in de commissie per fractie in plaats van per lid. Wij zijn allemaal autonoom gekozen, weliswaar op een lijst maar zonder last en ruggenspraak, dat is een essentieel onderdeel van hoe de democratie in Nederland tot op heden werkt. Ons Water is een fractie die altijd zegt: we bestaan uit leden en ieder lid kan een eigen mening hebben en een eigen geweten hebben, dat hoop ik althans, en mag daar ook zijn invulling aan geven. Dus het stemmen per fractie in de commissies vinden wij op zijn minst niet handig als het gaat over de praktijk en ook een beetje in strijd met onze democratische normen, die we tot op heden hebben gevormd. Op dat amendement, wat daar specifiek over, zal mijn fractie tegenstemmen. Het collectief, daar zullen wij echter niet tegenstemmen, want het gaat erom dat we een goede start maken, laten we zeggen een herstart maken die goed is en samenwerking is en daar kan dit reglement van orde behulpzaam aan zijn. Voorzitter, tot zover.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Ik heb even een punt van orde, een vraag voor de heer Van der Kallen. Dat ene amendement dat hij niet wilde steunen, dat gaat dacht ik toch niet over het stemmen? Dat gaat er toch over dat alle mensen wel of niet die in de commissie aanwezig zijn mogen meepraten?

De heer Van der Kallen: Artikel 25 lid 3, indien een of meerdere leden stemming vraagt, vraagt de voorzitter welke leden met betrekking tot dat voorstel voor of tegen zijn, komma, met dien verstande dat per fractie slechts door een ter vergadering aangewezen, aanwezig lid aan de stemming kan worden deelgenomen. Dat element vinden wij in strijd met wat wij tot op heden...

De heer Stehouwer: Oké, helder.

Voorzitter: Dank u wel.

De heer Van der Kallen: *[stukje niet verstaanbaar, microfoon uit]* ... dat punt onze bedenkingen hebben en die bedenking wil ik ook hier uiten, dat we op het geheel toch voor zullen stemmen, dat komt omdat wij heel graag met iedereen samenwerken en ook al is het maar papier, soms is papier ook handig.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Grotendeels kan ik mij aansluiten bij de voorgaande sprekers, dat het gedeelde amendement voor ons weinig problemen oproept. Er is een aantal andere amendementen gekomen, sommige van ons, sommige van anderen die wij steunen. In een paar kunnen wij ons echter wat minder vinden. Dan denk ik, het amendement woordvoering beeldvormende sessie is wat ons betreft akkoord. Het amendement inspreken bij de AB-vergadering, daar staan wij niet achter. Amendement vergaderingen alleen op woensdagen: dat is voor ons een wat lastige. Het zou voor ons kunnen omdat er – ik heb het hier even niet letterlijk voor me liggen – een uitzondering gemaakt kan worden als het hele AB of de hele commissie daarmee instemt, wat dat betreft is dat voor mij akkoord. Het amendement BOB, niet in dezelfde vergadering: in eerste instantie sluit het heel erg goed aan bij hetgeen ik al eens eerder gezegd heb, dat ik graag de beeldvorming en de oordeelsvorming uit elkaar trek. Alleen, zoals het hier vermeld staat is het eigenlijk iets anders, dat betekent namelijk dat je ze niet in dezelfde vergadering mag houden en niet dat je de hele de hele oordeelsvorming van de hele... De hele beeldvorming van de hele oordeelsvorming uit elkaar haalt. Die kunnen dus nog steeds door elkaar lopen in één vergadering en dat is niet waar ik op doelde. Tegelijkertijd vind ik het een klein beetje een voorzet worden ook richting een AB-reglement, ik denk dat het... Wat je hier doet namelijk, je sluit de mogelijkheid uit dat in voorkomende gevallen die twee weleens een keer na elkaar of in elkaar overlopen of na elkaar moeten zijn, ook op diezelfde dag. Op het moment dat je deze aanneemt, zou je dat volledig uitsluiten, daar waar de omstandigheden er misschien toe leiden dat het wel moet gebeuren. Dus in die zin kan ik daar niet mee instemmen. Stemmen in de commissie en rol van de commissievoorzitter: het moge duidelijk zijn, die hebben wij opgesteld dus daar zijn wij voor.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Het is dan eindelijk zover, na vanavond hebben we een reglement van orde voor commissies. De Partij voor de Dieren is heel blij met het gedeelde amendement dat is opgesteld, waarvoor veel dank aan de heer Dujardin en mevrouw Bierkens. We zien dat er diverse punten in zijn meegenomen, die wij ook hebben aangekaart. Mijn verwachting was dat het erg lastig zou zijn om te komen tot een versie waar iedereen zich in kan vinden, maar gelukkig lijkt ik daarin te voorbarig te zijn geweest. Dan blijven er nog een paar punten van discussie over, ingebracht door middel van amendementen. De eerste vier zijn door ons of mede door ons ingediend en daar wil ik een korte toelichting op geven. Amendement 2: het is de Partij voor de Dieren een raadsel waarom er überhaupt wordt voorgesteld om nog maar één persoon per fractie te laten spreken bij beeldvormende sessies. Ik zeg, met een knipoog: dat was niet het geval bij de versie van dit RvO waar ik zelf nog aan mee heb geschreven. Ik vraag me af welk probleem men hiermee wil oplossen, want volgens mij wordt er zowel door commissieleden als door commissievoorzitters helemaal geen probleem ervaren; juist in

een beeldvormende sessie wil je toch optimaal gebruikmaken van de denkkraft en de specialismen binnen een commissie?

Amendement 3: de Partij voor de Dieren zou het diep triest vinden als er vanavond wordt besloten om insprekers te weren van de vergaderingen waarin besluiten worden genomen, tevens de enige stap in het BOB-model waarbij iedereen met stemrecht aanwezig is. Ook hier vragen wij ons af: welk probleem lossen wij hier eigenlijk mee op? We worden bepaald niet bedolven onder de insprekers, was het maar zo, want dat zou laten zien dat ingezetenen ons weten te vinden en ons werk relevant vinden. Een inspreker mag nooit langer dan vijf minuten aan het woord zijn en in totaal is er, hoe veel insprekers er ook zijn, een halfuur aan totale inspreektijd mogelijk. We hebben de veiligheidsmaatregelen dus al ingebouwd, in het ergste geval zijn we een halfuurtje langer aan het vergaderen. Dus: laten we onze ingezetenen niet met het badwater weggooien. Amendement 4: bijna niemand wil op vrijdagochtend vergaderen. Dat weten we, omdat het al meerdere keren is geopperd en het werd altijd verworpen, het voegt wat ons betreft niets toe om iets in het reglement te zetten dat we, wanneer puntje bij paaltje komt, toch niet zullen doen.

Amendement 5: we zijn gaan werken met het BOB-model omdat we overtuigd waren van de methodiek, niet omdat we het nou zo leuk vonden klinken. Tijdens de beeldvormende sessie krijgen we informatie op basis waarvan we ons oordeel kunnen vormen en daarvoor is soms overleg met de fractie nodig, of tijd om zelf nog wat dingen uit te zoeken of simpelweg om na te denken. Mijn fractiegenoot fluisterde mij wijze woorden in: men vormt een gedegen beeld pas na reflectie. Als je niet te veel tijd wilt verliezen, doe je bijvoorbeeld de beeldvorming aan het eind van de ene vergaderingscyclus, op een van de nu nog onbenutte woensdagavonden, en de oordeelsvorming aan het begin van de volgende cyclus. Het is maar een voorstel. Daarnaast hebben we in heel uitzonderlijke situaties de mogelijkheid tot het inlassen van een extra vergadermoment, zoals we laatst ook deden om de ledenbrief van de Unie van Waterschappen in korte tijd de juiste aandacht te geven.

Voorzitter, ten slotte. Amendement 6 zullen wij niet steunen, omdat wij vinden dat uiteindelijk de commissie moet gaan over wat er op de agenda komt en blijft en dat doe je nu eenmaal door stemming. Over amendement 7 zijn wij nog niet helemaal uit en we luisteren daarom graag nog naar de meningen van anderen hierover. En nog meer ten slotte, want dit kwam er net nog gedurende de vergadering bij; de Partij voor de Dieren deelt de bezwaren van de heer Van der Kallen tegen stemming per fractie. Daar is nu geen amendement over, de heer Van der Kallen zei ook dat het voor hem niet per se hoeft, maar mocht er meer bereidheid toe zijn om zoiets te steunen dan heb ik dat in twee minuten in elkaar gezet. Dus dat is geen probleem, ik hou mij daartoe aanbevelen.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Ook de Partij van de Arbeid is blij dat er na noeste arbeid nu eindelijk een product ligt waar we grosso modo toch redelijk mee in kunnen stemmen. Het aantal amendementen lijkt iets anders te impliceren, maar volgens mij is dat niet zo, volgens mij is er grote overeenstemming en kunnen we op deze manier de komende tijd weer op een correcte en efficiënte wijze vergaderen dus dat is heel fijn. Dank ook aan de werkgroep die al dat voorwerk heeft gedaan, ik heb slechts het sluitstuk meegemaakt en dat is altijd makkelijk, want dan hoeft je al het denkwerk niet meer te doen.

De Partij van de Arbeid is het eens met het gedeelde amendement, dat ligt ook voor de hand want daar hebben we al over gesproken in de commissie. Het amendement over de woordvoering in de beeldvormende sessies kunnen wij ook onderschrijven, wij vinden dat dat eigenlijk ook wel wat ruimer mag. De reden waarom we één per fractie deden was omdat we met zo veel fracties zijn en het dan misschien wel wat veel is, maar eigenlijk is dat niet echt een goed bezwaar vind ik, dus ik denk dat we daar als Partij van de Arbeid wel mee kunnen instemmen.

Met het amendement Inspreken bij AB-vergaderingen zullen wij niet instemmen, wij vinden dat in de oordeelsfase alle argumenten - en dus ook de argumenten van de insprekers - er toe doen. Dat is de fase waarin je ook als bestuurder nog reflecteert en nadenkt over wat er ingebracht is; in de besluitvormende fase is dat niet meer, dan luisteren je wel naar de argumenten van de andere

bestuurders maar niet meer naar argumenten waarvan je niet weet en ook niet kunt valideren op dat moment wat de waarde daarvan is. Daarom vinden wij dat geen goed idee, om dat bij een besluitvormende vergadering nog te doen, dus dat zullen wij niet steunen.

Het amendement van mevrouw Goos over het vergaderen alleen op woensdagen zullen wij wel steunen; fijn dat dat nu even duidelijk wordt. Ik heb nog nooit een vrijdagochtendvergadering meegemaakt, misschien is het nog weleens leuk om dat een keer spontaan te doen maar ik weet niet of iedereen daar dan even blij van wordt, zeker niet als het de avond daarvoor voor sommigen soms laat wordt.

Het amendement BOB niet in dezelfde vergadering, ook van mevrouw Goos, zullen wij ook steunen want dat vinden wij ook terecht, wat mevrouw Pallandt daar ook over zegt: je hebt het systeem nu eenmaal ingevoerd omdat je daar inhoudelijk achter staat, je vindt dat er over grote onderwerpen eerst beeldvormend gesproken moet worden. Daarvoor moet je de tijd hebben, moet je kunnen reflecteren maar moet je ook met anderen kunnen spreken over de impact van iets, dan ga je oordeelsvormend luisteren naar elkaar en ga je nadenken of het dit moet zijn of dat er wijzigingen moeten komen en pas dan kun je gaan besluiten. Je hebt ook de tijd nodig om goede amendementen te maken en dat heb je niet als je dat allemaal in elkaar stopt.

Het amendement Stemmen in commissies zullen wij niet steunen. Wij vinden dat het, zoals het er staat, er prima staat, wij denken namelijk dat je altijd toch moet stemmen, ook al zijn het procesvoorstellen waar je over stemt. We vinden dat er altijd stemming nodig is, dus wij zullen dat amendement niet steunen met de beperkingen die daar nu worden opgeworpen.

Het amendement commissievoorzitter, van de fracties BBB en Water Natuurlijk: daar snappen wij eerlijk gezegd niet wat de toegevoegde waarde is, dus dat willen wij nog wel graag horen. Daarom hadden wij... Dat is misschien een beetje flauw, maar het was misschien handig geweest om de amendementen eerst te horen, de indieners, over wat nu precies de reden daarvan is, want daar kunnen wij nu eigenlijk niks over zeggen dus dat houden wij, zoals dat chique gezegd is, in beraad. Tot zover, voorzitter.

Voorzitter: U krijgt nog een tweede termijn.

De heer Merkx: Voorzitter. De CDA-fractie kan zich vinden in de tekstuele aanpassingen – a.1 - als het voorzitterschap van een burgerlid hierin kan vervallen. Dan kunnen wij er pas mee instemmen. Bij 2.a.2: als CDA-fractie staan wij achter het amendement betreffende woordvoering in beeldvormende sessies. 2.a.3: ook staan wij als CDA achter het amendement 2.a.3, betreffende inspreken bij AB-vergaderingen. Wij kunnen ons volledig vinden in die voorgestelde tekst.

Dan hebben we 2.a.4, amendement voor wijziging artikel 21.4, onafgehandelde agendapunten vrijdagmorgen van 9.00 tot 12.00 uur veranderen in 'andere woensdagavond'. Dus wij vinden gewoon dat dat op vrijdag moet kunnen, maar indien het nodig is ook op woensdagavond blijft staan. Is dat duidelijk, of niet? Even opnieuw. Als CDA-fractie zijn wij tegen het amendement, wij vinden dat het gewoon ook op vrijdag moet kunnen, enkel als het zinnig is om hier een uitzondering op te maken. Dus met andere woorden, er is wel speling in.

Dan amendement 2.a.5: de CDA-fractie kan zich hier niet in vinden, het werkt extra vergaderingen in de hand, dus vandaar dat wij dat geen goed idee vinden.

Dan hebben we 2.a.6: de CDA-fractie kan zich hier volledig in vinden.

Amendement 2.a.7: artikel 7.5 benoeming en taak plaatsvervangend vaste commissies. De CDA-fractie kan zich hier niet in vinden. Dat waren ze.

De heer Overeem: Voorzitter. Wij kunnen ons vinden in 2.a.1, mits in 2.a.7 die ene passage over burgerlid overrulet. Mocht 2.a.7 niet worden aangenomen, dan zijn wij in dat geval wel uiteindelijk tegen 2.a.1, maar ik hoop dat dat goedkomt.

2.a.2, 3 en 4: daar zijn wij voor. 2.a.5 zijn wij niet voor, want dan heb je toch weer extra vergaderingen. Als je beeldvorming en oordeelsvorming - misschien wel gescheiden van elkaar maar wel op één avond – doet, dan kan het daarna nog in de fractie worden besproken en uiteindelijk beslist toch het AB op een ja of een nee, dus daarom zijn wij daarop tegen.
Wij zijn voor 2.a.6 en 2.a.7. Dank u, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel. Het is misschien wel zo, als u dat net veronderstelt; u kunt altijd een subamendement indienen op een amendement, als u een onderdeelje daar niet van wilt, maar dat moet u dan wel formeel doen, want anders loopt het dadelijk misschien niet helemaal fijn zoals u dat...

De heer Overeem: U kunt misschien beter eerst 2.a.7 in stemming brengen en dan 2.a.1, dat is dan handiger.

Voorzitter: Ik wou deze ... U kunt wel nog een aanvullend amendement erachter zetten, maar anders krijgen we dadelijk een rommeltje en dan heb ik het weer op mijn geweten, dus ik wou dat allemaal tot de laatste snik goed doen.
Dan nu mevrouw Goos. De heer Vruwink had niet het woord gevraagd. Hij kan het krijgen als hij het vraagt, ik kan het aanbieden maar hij moet het wel eigenlijk zelf vragen.

De heer Vruwink: Dat is goed, voorzitter. Ik heb ze net nog even proberen door te lezen, voor mij waren ze net nieuw, dat begrijpt u misschien.

Voorzitter: U wilt er nu niet inhoudelijk over... Dat hoeft helemaal niet, ik geef u de ruimte of u neemt de ruimte niet, dus, mevrouw Goos?

Mevrouw Goos: Voorzitter. Allereerst agendapunt 2, dat gaat over het vierde wijzigingsbesluit RvO algemeen bestuur. Daar staat een wijziging in, dat ten minste twaalf dagen wordt vervangen door veertien dagen en daar ben ik het dus niet mee eens. Dat punt komt dus uiteraard ook weer terug in de RvO voor commissies.

Verder heb ik nog een aanvullend punt eigenlijk in dat gezamenlijk, gedeeld amendement. Dat is niet toegevoegd, ik moet zeggen dat ik daar ook iets later mee aankwam. Dat gaat namelijk over 16.2, dat is weer hetzelfde punt als ik eerder noemde, de RvO algemeen.

Dan 18.2, dat gaat over parallelle sessies, daar komen we straks nog aan toe. Dan ben ik verder akkoord met amendement 2.a.2. Ook met 2.a.3 en uiteraard met mijn amendementen ook, 4 en 5. Dan 2.a.6: daar ben ik niet mee akkoord, dus geen stemmingen over **stemming** toevoegen of schrappen agenda-onderwerpen.

Het volgende is 2.a.7, daar zijn wij wel mee akkoord. Dan heb ik ze volgens mij gehad. Ja, tot zover.

De heer Arnold: Voorzitter. Ik zal kort zijn. Heel veel dank aan de werkgroep die dit reglement heeft voorbereid. Er is heel veel werk in gaan zitten, maar we komen nu toch eindelijk ook wel met een goed resultaat, denk ik. Naar de amendementen hebben we goed gekeken, wij kunnen eigenlijk instemmen met alle amendementen van 2.a.1 tot en met 2.a.5.

Met 2.a.6 hebben wij toch wel problemen, wij vinden echt dat het aan de commissie moet zijn om de agenda vast te stellen.

Bij 2.a.7 twijfel ik ook even, ik snap eigenlijk niet precies wat hiermee wordt bedoeld. Misschien dat dat in de toelichting nog kan worden verduidelijkt en dan zal ik daarna mijn positie gaan bepalen. Dank u wel.

Voorzitter: Dank je wel. De fractie Natuurterreinen? O, de heer Knook.

De heer Knook: Sorry voorzitter, maar omdat ook ineens alle amendementen behandeld worden wilde ik toch even het woord. Wij willen als eerste de commissie bedanken voor het vele werk voor het aanpassen van het voorstel middels het amendement. Wij kunnen instemmen met 2.a.1, 2.a.2 en 2.a.3. Met 2.a.4 en 2.a.5 kunnen wij niet instemmen, onzes inziens voegen die amendementen weinig toe, want wij kunnen als commissie al gewoon bepalen... Als we niet op vrijdagochtend willen vergaderen, dan bepalen we een andere datum met elkaar. Dus dan kunnen we woensdagavond zeggen en als we zeggen 'we willen woensdagavond niet', dan bepalen we ook een andere datum, die mogelijkheid zit er nu al in.

Ik denk, als we 2.a.5, het BOB-model, voor grote onderwerpen wordt toch al de scheiding gemaakt en het kan zijn dat er kleinere onderwerpen zijn waar het wel gepast is om gewoon beeldvorming en oordeelvorming ineen te doen, dus dat voegt volgens ons ook niet zo veel toe om dat aan te passen. Met 2.a.6 en 2.a.7 kunnen wij ook instemmen.

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. In de eerste plaats ook namens onze fractie dank voor al het werk dat is verzet. Het heeft heel veel tijd gekost en veel aandacht gevraagd dus daarvoor absoluut dank voor de commissie, alsook de beide samenstellers van amendement. 2.a.1.

Ik kan verder kort zijn, korter dan mijn voorgaande collega-fractievoordvoers: wij stemmen in met alle zeven amendementen zoals die zijn voorgesteld. Maar, we willen tegelijkertijd zeggen dat we nog niet aan het einde van het proces zijn, hoe vervelend het ook is dat we toch weer met procedurele zaken bezig moeten. Bijvoorbeeld het onderling overleg tussen voorzitters van de commissies zal ook nog aandacht vragen, wat betreft de voorbereiding van vergaderingen, maar het lijkt mij beter dat dat nog op een goede manier wordt uitgewerkt en dan te zijner tijd met een aanvullend voorstel aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Dank u wel.

De heer Logt: Voorzitter. Last best, zeggen ze weleens. Ten aanzien van het gedeelde amendement, inderdaad dank aan de beide opstellers daarin, ambtelijk en ook bestuurlijk. Wij kunnen wat dat betreft instemmen met dat gedeelde amendement.

Ten aanzien van het amendement woordvoering: daar kunnen wij niet mee instemmen. Bij beeldvorming is het zo dat iedereen de kans krijgt om het woord te voeren, en dan gaan we nog een keer een rondje maken om even te kijken, wat halen we op bij de fracties? En vervolgens gaan we in een oordeelvormende vergadering daar verder over praten. Wij willen dat graag zo laten, dus wij kunnen niet instemmen met amendement 2.a.2.

Ten aanzien van inspreker bij AB-vergaderingen: ik snap de argumenten van de AB-vergadering van inspreken, maar in de oordeelvormende vergadering moet je laten inspreken en dan kunnen de sprekers later nog naar de fracties toe, maar bij een AB-vergadering zou je dat gewoon niet moeten willen. Ik zie ook de meerwaarde er niet van, dat dat gebeurt, dus daar zijn wij niet mee akkoord. Het amendement vergaderingen alleen op woensdagen: laat alsjeblieft die vrijdag dan lekker als zwaard van Damocles boven ons hangen, want dan maken we het gewoon af op die woensdag. En we hebben die andere woensdag eventueel ook wel nodig voor het BOB.

Dan ben ik meteen bij het amendement BOB: daar zijn wij ook niet mee akkoord, want daar staat in dat het altijd eerst beeldvormend moet zijn en in een andere vergadering oordeelvormend. Wij hebben onlangs energie gehad, daar hebben we een uitgebreide beeldvorming gehad, maar we moesten ook - ik moet het goed zeggen, voordat ik weer zienswijzen zeg - wensen en bedenkingen in die avond inleveren, en anders kan het alleen maar op die manier en dan hebben we altijd een probleem. Dus ik ben voor, onze fractie is voor beeldvorming apart ten opzichte van opiniërend, en besluitvorming in de AB-vergadering, maar dat kan niet altijd en hier staat het heel dwingend in.

Ten aanzien van stemmen in de commissie: als ik dat amendement lees, dan ben ik ook van mening dat je niet in een commissie stemt. In de commissie geef je advies; of het een hamerstuk is, of het door

moet naar het AB als bespreekstuk en waar je ook ophaalt als voorzitter wat er precies besproken moet worden in het AB, welke punten je wilt doen. Of je zegt: we hebben toch moeite, maar dan is het aan de portefeuillehouder om te zeggen 'ik ga er nog eens naar kijken'. We gaan niet stemmen, dan zit ik ook nog met een ander probleem: AB-leden hebben stemmen en burgerleden op zichzelf niet. En ook, welke stemverhouding ga je doen? Ik ben normaal niet gewend dat je in commissies stemt, dus wij kunnen in die zin met artikel 25 lid 1 en 2 helemaal instemmen maar voor of tegen, dat is meer van: wat vindt u dat een hamerstuk of geen hamerstuk is? Wat dat betreft had voor ons dat stukje eruit gemogen. Ten aanzien van de rol van de commissievoorzitter: hij maakt hem alleen maar duidelijker voor mij als voorzitter, dus in die zin kunnen wij daarmee instemmen. Voorzitter, tot zover onze eerste termijn.

Voorzitter: Dank je wel. Dit was inderdaad de eerste termijn. Er zijn ook nog vragen gesteld aan andere fracties, ik kijk daarvoor naar de tweede termijn. Wie wil er in het kader van de tweede termijn het woord? Mevrouw De Regt.

Mevrouw De Regt-Taks: Ik wil even een verduidelijking vragen, want wij gaan straks stemmen over het gedeelde amendement maar als wij dus allemaal nee zeggen tegen dat amendement, of merendeel is tegen, wat doen we dan? Wij willen dus absoluut als commissievoorzitter een AB-lid en geen burgerlid, dat wrijft al met elkaar, dus hoe gaan we dat dan aanpakken? Gaan we dan toch eerst de kleine amendementjes doen en dan het grote? Want ja, dat is de verwarring.

Voorzitter: Mijn voorstel zou zijn – daar kunt u even op reageren – dat het amendement in de volgorde wordt behandeld. Als u dan zegt, het eerste wordt niet aangenomen en u vraagt om een schorsing, dan kunnen we schorsen en dan kunt u kijken, maar dan is er wel een feit over het eerste amendement. Ik kan mij voorstellen, als u zegt doe eerst over de kleine, dan krijgen we natuurlijk daar ook een hele discussie over: wat is dan het eerste? Dus de volgorde is denk ik ... En dat hebben we ook in de werkgroep zo besproken, er is vanuit de werkgroep een breed amendement gemaakt en mijn voorstel zou zijn om daar eerst eens mee te beginnen zo meteen. Ja?

De heer Dujardin: Voorzitter. Er is nog een andere reden om het niet in de andere volgorde te doen. Op het moment dat eerst alle andere amendementen worden gedaan, al dan niet aangenomen, overrulet 2.1 weer een aantal van de amendementen die daar zijn gedaan. Ik denk dat het zuiverder is, als het om alleen dat punt gaat, dat u kijkt of er medestanders zijn. Ik heb dat geteld, volgens mij niet zo heel veel, maar als die er zijn om dan een gemeenschappelijk amendement daar nog op in te dienen en dus even om een schorsing te vragen, volgens mij heeft de voorzitter dat ook daarstraks al aangegeven, dan wel dat u zegt met het algemeen amendement te kunnen instemmen behoudens dat ene punt. Dat zou dan een stemverklaring zijn, als het om een of twee fracties gaat, en dan zijn we klaar.

De heer Overeem: Dat amendement is in de maak, het is net rondgestuurd aan West-Brabant Waterbreed en aan het CDA.

Voorzitter: Oké, ik zie dat zo meteen wel als dat ook formeel wordt ingediend. Dan kijken we daar even naar de volgorde van het subamendement op het amendement. Dan nu mevrouw Pallandt.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Ik heb eigenlijk ook verhelderende vragen, namelijk bij amendement 2.a.2 begreep ik niet helemaal de bijdrage van de heer Logt over de beeldvormende sessies, want hij gaf iets aan over dat we het zo moesten houden als het nu is, met een heel verhaal eromheen, maar dit is juist een verandering ten opzichte van wat we nu doen. Want in het besluit staat nu dat er nog maar één woordvoerder per fractie is bij de beeldvormende vergadering. Ik heb geen echt argument gehoord waarom dat nu niet meer zo zou moeten zijn en ik hoor ook nog steeds heel weinig steun daarvoor, dus

ik snap niet zo goed waar het vandaan komt. Dat vind ik gewoon gek. Dat is er eentje, en ik heb ook nog steeds niet echt een goede toelichting bij 2.a.7 gehoord, dus ik vind het nog steeds moeilijk om daar een mening over te vormen en ik begrijp dat dat bij meerdere mensen het geval is. Dus ik zou daar nog steeds graag een toelichting op willen. Dank u wel.

De heer Logt: Voorzitter. Bij interruptie dan al reageren, of ...

Voorzitter: Als er een expliciete vraag wordt gesteld, dat is denk ik voor de verheldering ook goed.

De heer Logt: Er werd mij een vraag gesteld, wat ik bedoelde daarin. Op dit moment is het volgens mij ook al zo dat we bij beeldvormende vergaderingen een ronde maken met technische vragen, verduidelijkende vragen. Dan heb je je een beeld gevormd en dan kun je nog per fractie één woordvoerder hebben die dan aangeeft: ik wil dit nog meegeven of dat meegeven. Dan heb je wel één duidelijk standpunt van een fractie, die ook voor het DB van belang is om te kijken hoe zij daarmee omgaan naar het opiniërende stuk. Dat ten eerste. En dan: waarom zou dat in de tweede termijn zijn? Want dan krijg je daarna nog een opiniërend gesprek, waar gewoon een eerste en tweede termijn is. Maar iedereen... En afgelopen commissie waterketen hadden we energie, daar heb ik een ronde gemaakt aan de binnenkant. Als de hele tribune had vol gezeten, dan had ik als voorzitter ook gekeken: wie zitten nog als AB-leden en commissieleden aan de tweede rij, hebben jullie ook nog vragen? Daar zit dus heel veel ruimte in, om die technische vragen te doen. En anders ga je nog eens een keer een ronde doen, wat gewoon heel veel tijd kost en ik zie de meerwaarde daar niet van in.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Mag ik daar nog heel kort op reageren?

Voorzitter: Ja, natuurlijk.

Mevrouw Pallandt: Ik zie namelijk allemaal andere commissievoorzitters schudden met hun hoofd, dat het niet waar is dat er in de beeldvormende sessie alleen maar iemand per fractie het woord voert. Vragen mag iedereen stellen, maar woordvoering tot dusver ook en bovendien zegt er niemand dat er een tweede termijn moet komen, dus dat is ook niet aan de orde. Dus ik vind het nog steeds een heel vaag verhaal en ik vind het wel bijzonder dat er tussen commissievoorzitters hier anders gedacht wordt over woordvoering in een beeldvormende sessie, heel bijzonder.

Voorzitter: Ik stel voor dat we daar nu even kennis van nemen, gegeven deze toelichting en ook wat je erover zegt, Cynthia. De fractie van de Partij van de Arbeid, mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Wij zullen kort zijn in de tweede termijn, wij hebben onze standpunten tot en met 6 verklaard en daar is door de discussie eigenlijk geen verandering in gekomen. We hadden nog onze reservering bij 2.a.7 en dat is een amendement ingediend over die voorzitter en daar wordt dan gewijzigd: de commissievoorzitter bepaalt de volgorde van de agenda en de verdeling van de beschikbare tijd over de diverse onderwerpen. Dat vind ik nogal sturend, waarbij ik denk dat de commissie natuurlijk zelf over zijn agenda gaat en ook over de tijd die ze daar toch ... Je kunt een richttijd geven, je kunt proberen het daarbinnen te houden, maar als het onderwerp meer tijd nodig heeft moet dat ook gewoon kunnen. Dus ik vroeg mij eigenlijk af, want het is ingediend door de BBB en Water Natuurlijk, of een van de twee fracties mij even kan uitleggen wat de ratio hierachter is en welk probleem we aan het oplossen zijn, want ik zie het probleem eerlijk gezegd niet dus ik hoef het amendement dan ook niet echt. Wie van de twee?

De heer Stehouwer: De vraag wordt gesteld, dus die wil ik ook graag beantwoorden. Wij hebben in het amendement gesteld: de commissievoorzitter bepaalt de volgorde van de agenda en de verdeling van de beschikbare tijd over de diverse onderwerpen. Waar het over gaat in de basis: op het moment dat de commissievoorzitters gaan bepalen welke onderwerpen al dan niet op dat moment op de agenda komen te staan, dat daar een politieke sturing in plaats kan vinden. En die willen we voorkomen.

Spreker: Vóór de commissievergadering?

De heer Stehouwer: Voor de commissievergadering.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Mijnheer Stehouwer, dan begrijp ik het amendement helemaal niet meer, want dan snap ik niet wat ... Want dan zou dit juist de ruimte bieden aan de commissievoorzitter om daar politiek over te bedrijven. Zo lees ik het wel, ik moet u zeggen dat ik betrokken was bij het opstellen van het reglement, dus ik zou hem ook eerlijk gezegd zo uitleggen als iemand het mij zou vragen. Dan gaan wij het in ieder geval niet steunen. Maar ik denk dat nu juist, wat hier staat, is wat u niet wilt. En wij ook niet overigens, dus daar zijn we het met elkaar over eens, want willen ook dat de commissievoorzitters apolitiek de agenda bepalen en zorgen dat iedereen voldoende tijd heeft, maar dat er ook enige structuur en snelheid in de vergadering zit. Ik zie niet wat dit daaraan toevoegt. Het enige wat ik me kan voorstellen, ook in overleg met de fractiegenoot die commissievoorzitter is, is dat je iets zegt over wie een voorzet doet voor de agenda, maar ja, dat is eigenlijk meer praktische uitvoering dan dat het echt in een reglement hoeft volgens mij. Nou ja, u overtuigt mij nog niet tot nu toe, ik weet niet of u nog andere argumenten heeft die u nog niet gebruikt heeft en die mij wel gaan overtuigen?

De heer Arnold: Ik denk dat er mogelijk wat spraakverwarring is. Als ik het artikel lees, dat gaat over het agendaoverleg, toch? Het gaat over de rol van de commissievoorzitter in het agendaoverleg, niet over de rol van de commissievoorzitter bij de agenda van de commissie. Als het gaat over het agendaoverleg, dan kan ik dit voorstel wel begrijpen, dan is het ook in lijn met wat u denk ik ook bedoelt, mijnheer Stehouwer.

De heer Stehouwer: Klopt helemaal.

Voorzitter: Dan begrijp ik dat de fractie van de VVD nog het woord... U was klaar, de fractie van de Partij van de Arbeid? Had u afgerond?

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Als het inderdaad voor het agendaoverleg is? Maar dan zou ik het wel erbij willen zetten, voor de duidelijkheid, dat het gaat over het overleg dat de fractievoorzitters voorafgaand hebben aan de commissievergadering, dat daar de fractievoorzitters de volgorde van de agenda en de verdeling van dát overleg bepalen. Ik vind het overigens vrij expliciet om dat helemaal uit te leggen, maar goed, blijkbaar is dat nodig. Daar zijn wij op zichzelf denk ik niet tegen, maar het moet niet gaan over de commissievergadering.

Voorzitter: Dat staat in de titel, denk ik. Dat u ... We gaan verder. De fractie van de VVD zou nog het woord wensen eventueel over een aanpassing op het amendement. Dat moet u dan eventueel ook formeel indienen zo meteen, voor de stemming.

De heer Overeem: Dat klopt, daartoe willen wij graag even een korte schorsing hebben, voorzitter.

Voorzitter: Ja, ik geef die schorsing zoals de anderen in de tweede termijn... Dan komt er zo meteen een schorsing en dan kunt u het ook verspreiden, indienen en dan kunnen we ook de volgorde bepalen. Nog andere fracties in het kader van de...

De heer Logt: Voorzitter. Aanvullend nog even op wat ik net al gezegd heb. Ik heb naar de instructie gekeken die ik kreeg, ook voor de vergaderingen, destijds, ik moet het even opzoeken: ieder commissielid krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen. In principe is dat gewoon één ronde, en nu krijg je nog een tweede ronde, dat je ook als fractie nog vragen kunt stellen. Dus het is al een verruiming van wat we nu hebben afgesproken met elkaar. Ik citeer gewoon vanuit de aantekeningen die ik als voorzitter krijg. Dus die verduidelijking wilde ik graag nog even geven.

Voorzitter: Dank je wel. Dan heeft de VVD-fractie om een schorsing gevraagd, het idee is dat zij een subamendement indienen. Dat moet verspreid worden, daar moeten fracties even over nadenken, hoe zij daarmee omgaan. Mijn idee is om een kwartier te schorsen. Is dat ... Tien minuten. De vergadering is tot acht uur geschorst.

Schorsing van 19.58 – 20.12 uur

Voorzitter: Ik kijk naar de klok, naar de fractie van de VVD. Je zou maar voorzitter zijn en van niets weten over een eventueel subamendement, dus de vraag is aan de VVD-fractie of jullie al zover zijn. Als dat niet zo is, dan krijg je meer tijd.

Dan mag ik veronderstellen dat er een subamendement is op het brede amendement, dat je ook in je subamendement hebt geformuleerd wat voor effect dat op het grote amendement heeft. Dan is het wel goed, als het bij Ilona ligt, dat we het zo mogelijk op het scherm doen, zodat niet alleen exclusief Ilona het kan zien, want dan weten we waar we het over hebben. Dat is dan het eerste amendement wat aan de orde komt. Daarnaast heeft de heer Dujardin ook nog gevraagd aan mij of hij nog iets kan toelichten. Dus we gaan niet een derde termijn doen, maar ter voorkoming van verwarring krijgt hij nog even het woord over een ander amendement. Nu.

De heer Dujardin: Ja, omdat er nogal wat verwarring is over het amendement 2.a.7, over de rol van de commissievoorzitter, waarbij door een aantal fracties is gelezen dat het gaat om die rol in een commissievergadering, terwijl in artikel 5 is bedoeld de rol in het overleg met de secretaris en het DB-lid om die agenda vast te stellen. Ik denk dat als we achter de vetgedrukte zin toevoegen 'in het agendaoverleg met secretaris en DB-lid', dat we het dan rond hebben en dat daarmee in ieder geval de commissievoorzitters duidelijk hun rol weten. In dat overleg kunnen zij ook mede bepalen hoe de volgorde van de agenda eruitziet en dat was ook de bedoeling van dat amendement. Maar omdat ik bij het andere zat, kon ik dat straks niet toelichten. Maar als we dat zo doen en het kan genoteerd worden, dan moeten we hem ook op die manier straks stemmen.

Voorzitter: Dat staat allemaal in de notulen. Dan moet ik aan u vragen: zijn er nog fracties die een stemverklaring willen afleggen voordat we overgaan naar de ...

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Er kwam toch nog een amendement?

Voorzitter: Ik kijk even, wat is de stand van zaken bij de VVD? Het staat in iBabs en het kan op het scherm?

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Het is misschien ook handig als het even toegelicht wordt.

Voorzitter: Ja. Ik kijk naar de fractie van de VVD en ik kijk ook of het op het scherm kan, want dan weten we ook waar we over praten, want ook de mensen thuis hebben natuurlijk niet allemaal iBabs dag en nacht aanstaan. Joey, wil jij het even toelichten?

De heer Pals: Voorzitter. Ik 2.a.1 wordt de mogelijkheid geboden voor burgerleden om ook commissievoorzitter te zijn. In het kader van het zuivere democratische stelsel waar wij in zitten, lijkt het ons ook zuiverder omdat het ambt van de commissievoorzitter intrinsiek verbonden is aan het lidmaatschap van het algemeen bestuur, om het commissievoorzitterschap ook bij een algemeen-bestuurslid te houden. Waarom het erin is gekomen? Wij verwachten dat dat mede komt doordat er door het parallel vergaderen er minder ambitie is om commissievoorzitter te zijn. Als het parallel vergaderen wordt afgeschaft - er is een meerderheid voor het amendement, met een motie straks, dus ik verwacht van wel - biedt dat de mogelijkheid om over te gaan naar een pool van voorzitters, van zes - zeven personen die elkaar kunnen vervangen in het commissievoorzitterschap en daarmee is eigenlijk het probleem dat getracht wordt te tackelen met 2.a.1 artikel 7, de wijziging, al opgelost en daarom is de wijziging zoals die erin zat niet meer nodig en daarom willen wij die eruit amenderen, als ik zo duidelijk ben. Tot zover, voorzitter.

Voorzitter: Voor mij bent u heel duidelijk. Ik kijk of er nog vragen zijn. Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten: Nou ja, het is gewoon een nieuw punt en ik vind het wel belangrijk om daar dan ook even het debat over te hebben. Het is nogal belangrijk, het is nu einde tweede termijn. Het valt mij overigens op dat er nu twee fracties zijn die twee woordvoerders hebben, ik weet niet of dat de nieuwe regel is? Ik vind het fijn als het vloeiend gaat hoor, maar ja, dat schept wel wat verwarring voor deze en gene.

Voorzitter: We kunnen nog het reglement voor het AB aanpassen, daar kunt u regelen dat het niet zo is, maar...

Mevrouw Jetten: Ik moet u eerlijk zeggen dat ik het prettiger vind als het per één gaat, maar goed, dat...

Voorzitter: Ik denk dat de juridische kant ook belangrijk is en dat de heer Pals daar behulpzaam bij is, om ook goede besluitvorming te krijgen, dus ik kan dat goed begrijpen. Een ander punt, waar u wel een punt heeft mevrouw Jetten: als u nog vragen wilt stellen over dit punt, wil ik wel de gelegenheid nog even bieden richting de VVD, want dat was uw eerste punt.

Mevrouw Jetten: Ik zou graag het debat hierover willen voeren, voorzitter.

Voorzitter: Een heel debat wilde ik in ieder geval niet voorstellen, maar ik wil wel de gelegenheid geven om, als u het over dit punt nog wilt hebben, en dat geldt voor alle fracties? Dan zou mijn idee zijn dat we alleen over dit punt, dus het aangepaste amendement, het subamendement van de VVD, ik inventariseer wie het daarover wil hebben. Er zijn misschien meer fracties die dat willen.

Mevrouw Jetten: Dat kan ik mij zomaar voorstellen, ja.

Mevrouw De Regt-Taks: Misschien is het handig dat degenen het even laten weten die dat amendement steunen.

Voorzitter: Nee, ik vind dat mevrouw Jetten gelijk heeft dat we, los van de steun, ook even het debat mogen hebben. U kunt zo meteen ... Ja? We bedoelen hetzelfde, Klazien, of niet?

Mevrouw De Regt-Taks: Alleen, als je al weet wie steun geeft scheelt dat natuurlijk een paar ...

Voorzitter: Ik denk dat sommige mensen het er iets fundamenteeler over willen hebben en die heb ik genoteerd.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Mijn fractie zal dat amendement niet steunen en waarom niet? We hebben een gebrek aan voorzitters en we willen heel graag een brede pool van voorzitters hebben. Soms is er zelfs in dit huis de discussie over onafhankelijke voorzitters, dus geen AB-leden, geen burgerleden maar mensen van buiten. En nu zeggen we tegen een deel van de mensen, die misschien hartstikke gemotiveerd zijn en misschien hartstikke deskundig zijn op een bepaald onderdeel: nee. Terwijl we zoeken naar voorzitters, sluiten we een deel uit? Mijn fractie hecht eraan om te verklaren dat burgerleden en AB-leden net zo belangrijk zijn. En we hebben zelfs geen probleem, als dat nodig is, met goede voorzitters van buiten. Voorzitter, tot zover.

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jetten. Ik weet niet ... Mevrouw Pallandt, ook het woord? Dan krijgt u eerst het woord, dan maak ik het rondje dit keer wel correct.

Mevrouw Pallandt: O, maar dan zal ik het heel kort houden, want ik ben het gewoon honderd procent eens met wat de heer Van der Kallen zojuist zei. Dus mijn steun daaraan.

Mevrouw Jetten: Ik ben het ook honderd procent eens met wat de heer Van der Kallen zegt, het is een memorabele avond aan het worden merk ik wel. Wij vinden ook onze burgerleden zeker zo belangrijk, maar wat ik ook heel belangrijk vind – en dat neigt inderdaad misschien nog wel meer naar een onafhankelijk voorzitter – is dat we de voorbereiding en het voorzitterschap van de vergaderingen zo apolitiek mogelijk willen houden. Dat is ook wel een beetje de reden waarom ik het wat lastig vind dat de heer Pals hier het woord over voert, want hij staat ook op de nominatie om commissievoorzitter te worden zo meteen. Ik vind het een beetje... Ik probeerde het wat omfloerst te brengen door te vragen waarom er een tweede woordvoerder was, maar ik vind wel dat we die commissievoorzitters zo objectief mogelijk moeten houden en dat we het gesprek daarover ook zo objectief mogelijk moeten houden en dat we, wat de heer Van der Kallen ook zei...

Voorzitter: Bij dat objectief hoort wel denk ik dat we nu eerst spreken over een reglement en daar mogen alle AB-leden iets van vinden en dat we daarna straks kijken hoe we het inkleuren, afhankelijk van hoe het amendement luidt. Dus ik vind dat toch ... Ik neem het even op ...

Mevrouw Jetten: Ik ben het met u eens dat ieder AB-lid er iets van mag vinden, maar of die aan het debat deel mag nemen is een andere kwestie. Ik laat het daarbij, ik heb het gezegd.

Voorzitter: Oké, daar nemen we kennis van.

Mevrouw Jetten: Wij zullen het amendement ... Ik heb nog even een andere vraag, voorzitter. Want dit amendement is een subamendement in het gehele amendement, wat gaat er nu met de rest gebeuren? Want dat is het amendement dat gaat over de commissievoorzitters. Worden het nu twee amendementen? Want anders moeten wij tegen het gehele stemmen.

Voorzitter: Mijn idee zou zijn om zo meteen – dat heb ik ook even hier intern nagevraagd – eerst met dit amendement te gaan beginnen, dan heeft u die werkelijkheid en dan kunt u vervolgens kijken wat dan de situatie is. Dan gaan we daarna naar het brede amendement.

Mevrouw Jetten: Sorry, ik leg het niet goed genoeg uit. Het amendement dat nu voorligt is een amendement waar ook de commissievoorzitter en het agendaoverleg staat, toch? Want daar is het een sub op, toch? Oké, dan heb ik niks gezegd, dan heb ik verwarring veroorzaakt, sorry. Excuus. Tot zover, voorzitter.

De heer Logt: Voorzitter. Wij zullen het amendement niet steunen, want wij zeggen gewoon: we moeten goede voorzitters hebben. Het is wel, nu de heer Pals plaatsvervangend voorzitter is van alle commissies hebben we wel een probleem dat we straks geen plaatsvervaarders meer hebben, want alle voorzitters zijn benoemd voor een commissie. Het idee van een pool hebben wij al vaker genoemd, dat steunen wij van harte maar dat is niet in het amendement opgenomen, alleen in de toelichting staat dat, dus zover zijn we nog niet. Wij zijn van mening dat wij goede voorzitters moeten hebben, wat ook de heer Van der Kallen aangaf, en er zijn ook burgerleden die daar goed in zijn en dat is gewoon belangrijk. Wij steunen het voorstel – maar dat is niet het amendement – om naar een pool te gaan, zodat alle voorzitters flexibel inzetbaar zijn voor alle commissies.

Voorzitter: Oké, dank u wel. Als dat dan de discussie was over het subamendement, is mijn voorstel dat we nu overgaan naar de besluitvorming. Ik wil graag allereerst aangeven dat we er in het DB aan hechten dat het reglement van het AB is, dus de DB-leden stemmen met hun fracties mee. Dus dat we ook even die duidelijkheid geven, dat is dus een stemverklaring vanuit het DB, hoe DB-leden stemmen, dat u daar helderheid over heeft. Ze maken hun eigen afweging, maar de afweging is dat wij nu niet als DB hier een opvatting over hebben.

Dan zou het voor de stemming het makkelijkste zijn dat we dit scherm weghalen en dat we met stemkastjes gaan stemmen. Allereerst komt aan de orde het amendement dat hier staat, van de VVD-fractie. Het subamendement, dat hier staat, is het verst strekkend op het brede amendement en vanuit die optiek dachten wij – ik heb het even gesondeerd – dat we daarmee beginnen. Dus dat ordent vervolgens hoe u daarna over het hoofdamendement... En als u daar iets anders mee wilt, dan kunt u daar ook weer een subamendement over indienen. Ik wil daar geen reclame voor maken, om op tijd thuis te zijn, maar het kan wel.

Allereerst is het dus het subamendement op wat heet het gedeeld amendement, en dat is door de VVD-fractie zojuist toegelicht door de heer Pals.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Mag ik heel kort een punt onder de aandacht brengen? Stel nu dat dit subamendement wordt aangenomen en als gevolg daarvan heel veel mensen tegen het gedeelde amendement stemmen?

Voorzitter: Dan vraagt u een schorsing aan en dan kunt u op dat moment nog...

Mevrouw Pallandt: Ja? Is dat nog mogelijk?

Voorzitter: Ja, natuurlijk.

Mevrouw Pallandt: Oké, dat wilde ik even checken, omdat het al gedurende het stemmen is.

Voorzitter: En dan kunt u altijd het brede amendement opnieuw bekijken en dan kunt u daar ook weer een subamendement op maken en dan krijgt u dat weer... Zo kunt u de avond volmaken. Allereerst is aan de orde dus het amendement zoals dat zojuist door de VVD is verspreid en mijn voorstel is om via de kastjes de stemming te doen. Dan is dus de vraag: wie is voor het amendement zoals dat is ingediend door de VVD-fractie?

Het subamendement is nu aangenomen, van de VVD. Sorry, er is even onduidelijkheid. Twee moeten nog stemmen, hoor ik nu. Van de 28. Er hebben nu 26 mensen een stem uitgebracht en we zijn met 28. Dat betekent dat twee mensen nog s.v.p. op de goede knop drukken. Nu is volgens mij... 28. Het subamendement is aangenomen. Dan is aldus besloten.

Nu de vraag van Cynthia van zojuist, nu is dat amendement aangenomen, wat betekent dat voor het amendement? We hebben dat dus denk ik op één punt gecorrigeerd. Ja, ik vroeg ook even naar de verwijzing die de VVD zou aanbrengen op het andere amendement. Want kijk, nu komt het amendement in stemming wat staat als 2.a.1, gedeeld amendement. Daar staat een punt in over dat voorzitterschap, waar we zojuist in meerderheid over besloten hebben. *[gepraat buiten microfoon]* Ja, zo denk ik ook.

De heer Dujardin: Voorzitter. Dat betekent dan haast dat je heel 2.a.1 van de agenda af moet halen, dan hebben we alle werk voor niks gedaan. Of u moet zeggen ...

Voorzitter: Nee, dat is niet zo. Het gaat natuurlijk over één onderdeel en alle andere punten... Dus dat ene onderdeel, daar is nu al een feit voor gecreëerd, dat is het amendement wat in meerderheid is aangenomen. Alle andere punten, zou mijn redenering zijn, staan dus nu nog open. Als u dat anders ziet moet u dat nu zeggen, want ik ga dat dan wel zo in stemming brengen. *[diverse leden vragen het woord]* Even over de orde, hè? Het gaat alleen over de orde.

De heer Logt: Voor de orde, voorzitter. Hoe ik het zie; er is een amendement ingediend en op dat amendement is een subamendement ingediend. Dat subamendement betekent, nu het aangenomen is, dat het amendement op die manier gewijzigd is en dat brengen we in stemming met inachtneming dat er nu het burgerlid uit is gehaald. En daar wil ik wel een stemverklaring over afleggen.

Voorzitter: Dat kunt u zo doen. Ik heb zojuist, maar dan minder helder, precies hetzelfde proberen uit te leggen. Ik vind het voor de besluitvorming wel belangrijk, want als zojuist wordt gezegd 'alle werkzaamheden zijn voor niks geweest'; we hebben één onderdeelje aangepast op het brede amendement dat nu komt. En nu is er de mogelijkheid om een stemverklaring af te leggen, als u daarom vraagt. Want daar vraagt u om, u heeft het woord.

De heer Logt: Voorzitter. Wij waren natuurlijk voor het niet-geamendeerde amendement, sowieso al. Nu het geamendeerd is vinden wij het jammer dat een burgerlid geen mogelijkheid krijgt maar wij zullen, gezien het democratisch besluit, instemmen met het amendement zoals het nu gewijzigd is.

Voorzitter: Nog andere leden een stemverklaring op dit moment?

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Wij als Partij van de Arbeid-fractie vinden het buitengewoon jammer dat burgerleden nu eigenlijk meer een soort van teruggestuurd zijn. Dat vind ik echt jammer, want daar zitten heel goede, talentvolle mensen bij die wij als waterschap heel goed kunnen gebruiken dus een compliment daar nog eens aan. Het is een stemverklaring, ik houd het kort; wij zullen wel instemmen met het gewijzigde amendement want we vinden de rest te belangrijk om niet door te gaan en dus ook om daartegen te stemmen, maar ik vind deze werkwijze eerlijk gezegd niet echt de schoonheidsprijs verdienen. Het gewoon een ander amendement moeten worden en niet in dit amendement ingebracht. Tot zover, voorzitter.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ik onderschrijf de woorden van mevrouw Jetten en ik denk dat het goed is om, als deze vergadering afgelopen is, aan alle leden toch nog maar eens het nieuwe reglement van orde dan toe te sturen, want het lijkt er toch op dat er een heleboel gaten worden geschoten en

veranderingen worden aangebracht en daar moeten we mee omgaan, maar ik ben benieuwd naar morgen het echte stuk, om het zo maar te zeggen. Voorzitter, tot zover.

Voorzitter: Dank u wel. Dan is dus mijn voorstel om nu over te gaan naar het amendement 2.a.2, wat op één punt dus zojuist aangepast is. Sorry, 2.a.1, excuus. Ja, dank u wel. Op één punt is dat dus aangepast. Dan gaan we weer met de stemkastjes stemmen over amendement 2.a.1, gedeeld amendement. Het gedeeld amendement is aangenomen met 26 stemmen voor, 2 stemmen tegen.

Dan gaan wij over naar amendement 2.a.2, woordvoering beeldvormende sessies. Waarvan ik ook nog vraag of iemand een stemverklaring wil afleggen? Zo niet, dan stel ik voor dat we de stemkastjes opnieuw resetten en daarover gaan stemmen.

25 mensen hebben voor het amendement gestemd en 3 tegen, het amendement is aangenomen.

Dan gaan wij over naar amendement 2.a.3, inspreken bij AB-vergaderingen, zoals ingediend door de fractie Partij voor de Dieren. Oké, ik zie op mijn scherm: 23 personen hebben voorgestemd, 5 tegen, het amendement is aangenomen.

Dan gaan we over naar het amendement onder stuk 2.a.4, vergaderingen alleen op woensdagen, van de fractie OWP. De kastjes worden gereset.

Ik constateer dat het amendement is verworpen: 15 mensen hebben tegengestemd en 13 voor. Dus dat amendement is verworpen.

Dan zijn wij toe aan het amendement onder stuk 2.a.5, BOB niet in dezelfde vergadering, van de fractie OWP, de Onafhankelijke Waterschap Partij.

Ik constateer dat het amendement verworpen is: 9 voor en 19 tegen, het is verworpen.

Dan zijn wij toe aan het amendement onder 2.a.6, stemmen in commissies, ingediend door de fractie van de BBB.

Ik constateer dat het amendement is aangenomen met 21 stemmen voor en 7 tegen. Dan is aldus besloten.

Dan gaan wij over naar het amendement onder 2.a.7, rol van de commissievoorzitter, ook ingediend door de fractie van de BBB.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Even een vraag hierover: is dat amendement nu aangepast? O, staat dat erin nu?

De heer Dujardin: Voorzitter. Het is denk ik wel goed om te zeggen, daarnet heb ik even overlegd, zoals ik het aangaf is het als zodanig ook veranderd als amendement.

Mevrouw Jetten: Het staat er niet in, hoor.

Voorzitter: Het staat niet expliciet in de tekst, maar u heeft het in de toelichting zojuist vermeld. Dat is misschien wel goed... Het staat dus wel in de notulen, wat bedoeld is. Ja, u kunt daarmee akkoord gaan, het is natuurlijk aan u hoe u daarover stemt. Het staat niet in de tekst, maar wel in de toelichting.

Mevrouw Jetten: Nou ja, omdat het een wijziging van een verordening is vind ik het wel belangrijk dat we heel precies de tekst hebben.

Voorzitter: Ja, voor een reglement vind ik dat ...

Mevrouw Jetten: Dan kan ik niet naar notulen gaan verwijzen.

Voorzitter: Nee, maar dat is natuurlijk de vraag die Van der Kallen ook al stelde, als we morgen het reglement ... Dan moeten we natuurlijk niet blind ... Daar moeten we even met wijsheid naar kijken, wat de strekking is van wat hier bedoeld is. Ik kijk even of we het nog kunnen aanpassen, is dat nog mogelijk, dat het woord er wel in staat? Hij is letterlijk voorgelezen. Laten we het zo?

De heer Dujardin: Sorry voorzitter, ik was even bezig. Maar we voegen inderdaad toe aan dat zinnetje dat het gaat om het overleg in de agendacommissie zal ik maar heel even zeggen, dus het overleg tussen ambtelijke ondersteuning, DB-lid en de voorzitter van de betreffende commissie.

Voorzitter: In ieder geval is het duidelijk, of u het juridisch wenselijk vindt, mevrouw Jetten, is een ander punt denk ik, als ik naar u kijk, maar ... Oké, de mogelijkheid is er nu om te stemmen. 2.a.7 staat nu op het stemkastje.

Ik zie dat 28 mensen gestemd hebben. 26 voor het amendement, 2 tegen. Het amendement is aangenomen.

Dan ga ik over tot het formuleren van het besluit.

Het algemeen bestuur stelt vast:

1. het Reglement van Orde commissies en werkgroepen waterschap Brabantse Delta 2025
 2. het vierde wijzigingsbesluit Reglement van Orde algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta
- Ik kan mij voorstellen dat dat dan met algemene stemmen wordt aanvaard? Dan is aldus besloten.

Besloten:

Het algemeen bestuur neemt aan:

- **Subamendement op 2.a.1 aan: geen burgerlid als commissievoorzitter.**
- **2.a.1 - Gedeeld amendement op reglement van orde commissie en de werkgroepen waterschap Brabantse Delta 2025**
- **2.a.2 - Amendement woordvoering beeldvormende sessies**
- **2.a.3 – Amendement inspreken bij AB-vergadering**
- **2.a.6 – Amendement stemmen in commissies**
- **2.a.7 – Amendement rol van de commissievoorzitter**

Het algemeen bestuur stelt vast:

- 1. het Reglement van Orde commissies en werkgroepen waterschap Brabantse Delta 2025**
- 2. het vierde wijzigingsbesluit Reglement van Orde algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta**

Voorzitter: Dan zijn wij toen aan agendapunt 2.b, adviesnota Werkwijze commissies algemeen bestuur. Daar heeft de Partij voor de Dieren een motie bij ingediend en ik zou zo meteen de Partij voor de Dieren als eerste het woord willen geven om daar een goede toelichting op te geven en ik kijk ook of de heer Dujardin, als voorzitter van de werkgroep, nog een toelichting wil geven hierover?

Mevrouw Goos: Voorzitter, bij interruptie. Ik had nog een punt ...

Voorzitter: U krijgt zo meteen in tweede termijn het woord.

Mevrouw Goos: Bij het wijzigingsbesluit, dat was agendapunt 2. Het wijzigingsbesluit van het RvO algemeen bestuur.

Voorzitter: Nu kan ik het niet volgen, kunt u het mij uitleggen?

Mevrouw Goos: We hebben nu gestemd over het RvO commissies, maar er is ook een wijzigingsbesluit in het RvO algemeen bestuur. In het algemene RvO.

Voorzitter: Over welk agendapunt heeft u het?

Mevrouw Goos: 2. Dat gaat over het vierde wijzigingsbesluit RvO algemeen bestuur.

Voorzitter: Ik heb twee onderdelen voorgelezen, het reglement van orde en het vierde wijzigingsbesluit reglement van orde algemeen bestuur. Ik heb beide voorgelezen zojuist, of u daarmee kon instemmen.

Mevrouw Goos: Nee. Dat heb ik dus ook in de eerste termijn gezegd, dat ik daar niet mee instem.

Voorzitter: Oké. Dan is het denk ik goed dat we daar alsnog een aantekening van maken. Het staat in ieder geval in de notulen dat u daar niet mee kunt instemmen, is dat ... Zojuist heb ik het besluit voorgelezen, die twee onderdelen. Ja, ik heb het besluit voorgelezen: Het algemeen bestuur stelt vast 1, het reglement van orde en dan 2, het vierde wijzigingsbesluit reglement van orde algemeen bestuur, dat heb ik zojuist voorgelezen. U had willen aangeven dat u het met het tweede onderdeel niet eens was?

Mevrouw Goos: Ja, correct, dus 22.1.

Voorzitter: Dat staat dan nu in het verslag, zou mijn voorstel zijn. Oké?

Mevrouw Goos: Ja, oké.

Voorzitter: Dan heeft u daar aantekening van.

2.b Adviesnota Werkwijze commissies algemeen bestuur 2025

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we dus nu overgaan naar 2.b, waarvan ik zojuist heb aangegeven dat ik zo meteen zal inventariseren wie hier het woord over voeren, maar de Partij voor de Dieren krijgt, omdat zij een motie hebben ingediend, als eerste het woord. Ik kijk naar de voorzitter van de werkgroep, de heer Dujardin; wilt u nog een toelichting geven bij dit agendapunt of zegt u, we gaan in twee termijnen gewoon beginnen?

De heer Dujardin: Nee, het zou mij een te grote eer zijn om mij ook voorzitter van de werkgroep nieuwe werkwijze en dit geheel te noemen, maar ik denk dat de stukken duidelijk zijn en volgens mij kunnen we tot behandeling overgaan.

Voorzitter: Dan wil ik inventariseren wie hierover het woord wensen. En dan krijgt mevrouw Pallandt, als indiener van de motie, als eerste het woord.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Ik moet zeggen dat ik de afgelopen dagen enig ongemak heb gevoeld over de hoeveelheid tijd die ik heb besteed aan het zojuist besproken agendapunt reglement van orde

en aan deze motie over parallel vergaderen. Tijd die je besteedt aan de vorm van de beraadslaging kun je immers niet besteden aan de inhoud, maar de vorm moet wel op orde zijn om recht te kunnen doen aan de inhoud. Partijen van links tot rechts, coalitie en oppositie, agrarisch en natuurgeoriënteerd zijn van mening dat zij hun werk beter uit kunnen voeren als er niet parallel wordt vergaderd. We zien nu met grote regelmaat dat partijen verstek laten gaan bij een vergadering en al vaker merkte ik dat ik daar zelf van baalde, omdat ik wist dat mensen die op dat moment bij een andere commissie zaten een heel interessante visie hadden op het agendapunt dat voorlag bij de commissie waar ik zat. We zijn het er allemaal over eens dat het werk van het waterschap steeds relevanter wordt en dat heeft ook gevolgen voor de zwaarte en de politieke gevoeligheid van agendapunten. Je wilt aan dit toenemende belang zorgvuldig recht doen. Het is bijvoorbeeld heel redelijk om bij bepaalde agendapunten een AB-lid aan tafel te willen hebben, maar een AB-lid kan zich niet splitsen en verplaatst zich ook niet in een oogwenk van de ene naar de andere vergaderlocatie. Voor kleine en met name eenpersoonsfracties is dat wezenlijk probleem. Dit is niet iets dat zich door een slimme planning laat oplossen; wat voor de ene partij een hamerstuk is, maakt bij de andere veel los. En dan heb je natuurlijk ook nog te maken met de verdeling van portefeuilles en van kennis binnen een fractie, dat loopt erg uiteen. Voorzitter, de reden dat ik deze voorbeelden deel is om te illustreren hoe deze wijziging in ons vergadermodel de kwaliteit van onze beraadslagingen kan verbeteren, maar ik had mijn toelichting ook veel korter kunnen houden want heel wat AB-leden en fracties geven al langere tijd aan zich niet prettig te voelen bij parallel vergaderen. Laatst bleek in de commissie bestuur dat dit een overgrote meerderheid was, wat nu ook naar voren komt in de steun voor deze motie. En voorzitter, zoals iedereen weet vindt de Partij voor de Dieren het belangrijk om te luisteren naar minderheden, maar het valt niet te rijmen met democratische beginselen om dan de meerderheid te negeren. Wat ons betreft zit er maar één ding op: stoppen met parallel vergaderen. Hoe daar dan het beste invulling aan kan worden gegeven moet zorgvuldig naar worden gekeken, daar geven wij de ambtelijke organisatie en de werkgroep nieuwe werkwijze met deze motie ook de tijd voor. En laat ik er ook bij zeggen: het is geenszins onze bedoeling om met deze motie een berg werk over de schutting te gooien, we hebben concrete suggesties in de motie opgenomen ter inspiratie. Ik zou het daarnaast aanmoedigen als mede-indieners van deze motie actief deelnemen aan de uitwerking ervan, dan wordt het resultaat vervolgens ook breder gedragen. Ik vond het opstellen van deze motie een mooie ervaring in samenwerken, los van politieke kleur of coalitie-oppositie en ik hoop dat dat bij de uitwerking wordt voortgezet. Dank u wel.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Ik hoef niet zo lang te zijn, want Cynthia heeft eigenlijk het gras voor mijn voeten al weggemaaid. In deze tijd, kijk, vrouwen zijn natuurlijk van alle markten thuis en kunnen heel veel dingen combineren maar wij kunnen niet hier zitten en in de kapel zitten. Dus wat dat betreft is dat een extra motivatie om te stoppen met parallele sessies. Cynthia heeft eigenlijk alles al verteld, dus ik hou het hierbij.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Inhoudelijk heb ik er ook weinig aan toe te voegen, mevrouw Pallandt heeft volledig verteld wat de achtergronden zijn en ook in de motie wordt dat nog verder toegelicht. Wat ik wel wilde doen op deze plaats en op dit moment is mevrouw Pallandt bedanken. Zij heeft de motie geïnitieerd, zij heeft mij daarvoor ook benaderd en we hebben er samen al even over gesproken toentertijd, waarbij we ook de opmerking terugkregen vanuit de bestuursondersteuning dat het een verrassende combi was. Dat is het ook inderdaad, het was heel fijn dat dat kon en hoe dat ging. Maar waar ik mevrouw Pallandt voornamelijk voor wil bedanken - voor ons was dat parallel vergaderen echt een horreur, hoe moet je het zeggen? Wij vonden dat niet zo fijn - is dat zij dat initiatief genomen heeft en daar zo waanzinnig veel energie en aandacht en tijd in gestoken heeft. En dat het daadwerkelijk ook nu, met alle wijzigingen heen en weer met alle partijen die daarbij betrokken zijn geweest, een breedgedragen voorstel is geworden en dat vind ik fijn. Nogmaals dank daarvoor.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Wij zullen de motie niet steunen, want wij vinden parallel vergaderen eigenlijk wel een uitkomst in de huidige tijd. Dat klinkt misschien raar als we de voorgaande sprekers horen, maar wij denken dat juist de diepte en de mogelijkheid om zaken goed voor te bereiden en goed voor het voetlicht te brengen door parallel vergaderen echt enorm zijn vergroot. We hadden hier eerst twee vergaderingen op een avond, iedereen zat in een tijds-klem het was altijd te laat en altijd te veel. Nu krijg je de ruimte om onderwerpen wel goed te bespreken en ik denk dat we ons moeten realiseren dat het werk van het waterschap inderdaad alleen maar toeneemt. Dat de complexiteit toeneemt en dat het bij heel veel organisaties, ook bij waterschappen maar ook bij andere overheidsorganisaties heel gebruikelijk is om parallel te vergaderen, juist ook om te zorgen dat er veel onderwerpen tegelijkertijd aan de orde kunnen komen. Natuurlijk vraagt dat wat van fracties en van burgerleden, daarom zijn wij ook zo dol op onze burgerleden en hopen wij dat dat ook echt gaat toevoegen, maar ik denk wel dat de enige mogelijkheid is om alle onderwerpen die wij hebben en die we op de agenda hebben staan, op een juiste manier en met al deze fracties op een goede manier te bespreken en de nodige diepgang te krijgen. Dus wij zijn daarom niet voor afschaffen van parallel vergaderen en wij willen er ook voor pleiten, als deze motie het gaat halen – en daar ziet het wel erg naar uit – dat de invoering daarvan op een voor de organisatie goed tijdstip komt. Dat we nu niet ineens alles gaan omgooien, want dat lijkt me ook voor de planning een gruwel, dus ik zou ervoor willen pleiten om de ingangsdatum op de jaargrens te zetten, dus ingang volgend jaar zodat je ook de jaarplanning kunt blijven volgen, want dat wordt anders ook voor ons heel ondoenlijk. Dus voorzitter, het is een pleidooi dat het vrees ik niet gaat halen, maar ik vind het toch belangrijk om ook die kant van het verhaal te vertellen. Tot zover, voorzitter.

De heer Merkx: Voorzitter. Als CDA-fractie waren wij wat verbaasd over het feit dat uit de resultaten van de evaluatie het behoud van parallel vergaderen kwam. Wij konden dat uit de evaluatie niet opmaken, eerder het tegenovergestelde. Het aantal indieners van de motie bewijst dan ook het tegendeel. Wij als CDA-fractie zijn ook van mening dat doorgaan met parallel vergaderen het uitgangspunt is van de voorliggende adviesnota werkwijze commissies algemeen bestuur 2025. Wij delen dan ook de mening dat er nu om die reden eerst moet worden beslist over het al dan niet doorgaan met parallel vergaderen. De CDA-fractie is verder van mening dat de kosten die gemaakt moeten worden om kwalitatief vergaderen in de kapel of koetshuis mogelijk te maken een onnodige en te zware last op de begroting met zich mee zullen brengen en dus ongewenst zijn. Wij steunen dan ook de motie stoppen met parallel vergaderen.

De heer Arnold: Voorzitter. Wij zullen de motie niet steunen en de reden is dat wij eigenlijk nog niet zo ongelukkig zijn met parallel vergaderen. Ik mag zeggen, ik ben één AB-lid – één fractie, één lid – en ik verdeel mij zo veel mogelijk over alle commissies. Met inbreng van mijn eigen burgerleden lukt dat best wel aardig. Ik weet ook nog niet of de suggesties die worden gedaan in de motie, om te komen tot een andere vergaderorde, zullen helpen om de problemen die we nu ervaren, die we ervaren, echt op te lossen. Dus ik vind het standpunt om nu te beslissen om definitief te stoppen met parallel vergaderen, ongeacht de uitkomst van wat straks gaat gebeuren met het onderzoek dat plaatsvindt, te vroeg. Het kan wel zijn dat, als straks het onderzoek klaar is, dan mijn conclusie kan zijn dat er dan misschien toch een beter voorstel ligt, maar dat zullen we dan bezien. Nog wel een vraag: zolang we nog parallel vergaderen zou ik wel willen voorstellen... Ik hoor daar nogal wat reacties op van meerdere AB-leden, om nu de commissie financiën en de commissie ruimte en gezondheid niet gelijktijdig te laten plaatsvinden want dan vind ik wel een lastige. Dat zijn twee zware commissies en die vinden altijd op hetzelfde tijdstip plaats, kan er niet een wisseling komen met andere commissies? Dank u wel.

De heer Dujardin: Voorzitter. Wij zijn niet een van de ondertekenaars, maar dat wil niet zeggen dat wij niet steunen dat toch wel een zeer ruime meerderheid tegen parallel vergaderen is. Wij snappen de zorgen die vooral bij kleinere fracties zijn, omdat het dan vaak lastig is. Als je een kleinere fractie bent en

ook nog een voorzitter levert, wordt het vaak nog lastiger. Wij hadden in eerste instantie niet meegetekend omdat onder het stukje 'roept de werkgroep nieuwe werkwijze op et cetera' ook stond: de ondersteuners van deze motie uit te nodigen om deel te nemen. Ik had dat als een soort dwingend voorstel gezien en toen dacht ik: straks zitten we met het hele AB, dan kunnen we net zo goed dit verhaal hier houden in plaats van in een werkgroep. Mevrouw Pallandt heeft mij duidelijk gemaakt dat het alleen haar goede bedoeling is en zij heeft dat straks ook nog eens toegelicht, dat ze niet zomaar iets over de schutting wilde gooien. Dus ik ga ervan uit dat we met een werkbare werkgroep hier aan gaan werken en ik denk dat het ook zou moeten lukken om tot een goede verdeling te komen, waarbij we denk ik wel met zijn allen moeten beseffen dat we dan meer woensdagen nodig hebben als we zaken kunnen doen om tot een goede verdeling te komen in dit geheel. Ik denk dat het in ieder geval pas na de zomervakantie kan ingaan, voor de zomervakantie wordt het sowieso lastig en we moeten goed kijken wat ook werkbaar is voor de organisatie. Maar wij zullen deze motie mede steunen.

Voorzitter: Dank je wel. Dit was eigenlijk allemaal in de eerste termijn, u heeft nog recht op een tweede termijn. Is daar behoefte aan?

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Ik geloof dat ik wat weinig heb gezegd over de adviesnota zelf en vooral over de motie. Maar ik wil daar toch ook nog kort iets over zeggen, want er wordt vooral geappelleerd aan de middelen die nodig zijn om het parallel vergaderen mogelijk te maken. Wij hebben gezegd: democratie kost geld, dat is nu eenmaal zo. Maar los daarvan denken wij dat zo'n ruimte die dan ingericht wordt voor meerdere doeleinden beschikbaar kan zijn, dus het kan ook een aanwinst zijn voor de werkzaamheden van de organisatie zelf, dus wij denken dat je dat niet alleen maar op het politieke bedrijf moet boeken maar ook gewoon als onderdeel van de organisatie moet zien. Dus wij denken dat dat niet een bottleneck moet zijn en wij blijven dus van mening dat we met wat in de adviesnota staat het liefst willen doorgaan. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Ik ben heel blij om de steun die ik al dacht te voelen nog eens bevestigd te krijgen voor de motie. Ik heb wel een punt van zorg en dat is dat ik bij deze en gene hoor doorklinken allereerst dat het nog wel eventjes zo door mag gaan en er wordt zelfs voorgesteld om nog het hele jaar door te gaan; dat vind ik echt buitenproportioneel, ik denk dat dat echt niet nodig is. Daarnaast hoor ik ook nog 'eerst het onderzoek afwachten en dan pas definitief beslissen of we echt stoppen met parallel vergaderen'; ik word daar een beetje zenuwachtig van. Ik had het eerst in de vorm van een amendement geformuleerd, om te zorgen dat er geen onderhandeling over mogelijk was. Ik ben bereid dat alsnog te doen, als dit nu het verhaal gaat worden, we zien nog wel of... Ik wil wel echt dat er gehoor wordt gegeven aan een grote meerderheid die echt uitspreekt - dat staat in de motie: uitspreekt - te willen stoppen met parallel vergaderen. Dat is het uitgangspunt. Als daarover onderhandeld gaat worden dan doe ik het voorstel graag in de vorm van een amendement.

Voorzitter: Maar die afweging is aan u. Dat is ook even een suggestie die ik dan meegeef. Mevrouw Goos had ook het woord gevraagd?

Mevrouw Goos: Ja, dank u wel. Ik had nog een paar aanvullende puntjes eigenlijk, bij alles dat al gezegd is. Wat ik ook heel belangrijk vind; een van onze burgerleden heeft dus een bepaalde expertise en die zit vaak bij beide vergaderingen. Het is vaak niet mogelijk om van het een naar het ander te lopen, omdat je niet precies weet hoe laat het ene agendapunt afgelopen is en het andere begint. Dat vind ik ook best wel een belangrijk iets. Verder zijn er natuurlijk allerlei mogelijkheden; ik hoor hier allerlei argumenten, woensdagavonden, maar goed, we kunnen natuurlijk ook inderdaad de zwaardere commissies die heel vol zitten op aparte avonden doen. De minder zware agenda's kunnen wel achter elkaar, bijvoorbeeld.

Verder ben ik er ook voorstander van om dit zo snel mogelijk in te laten gaan en ik ben ook voorstander van het amendement. Tot zover.

De heer Overeem: Ik wil een ander aspect even ... Even los, alle dank aan Cynthia Pallandt voor al het werk dat ze gedaan heeft en ook de mensen die dat steunen. We besparen ons in ieder geval een hoop extra uitgaven en als ik zo'n beetje inschat wat het zou hebben gekost om een nieuwe vergaderruimte echt netjes en goed in te richten, want dan moet het ook netjes gebeuren, heb ik het idee dat dat wel meer dan € 100.000 zou kosten. Dat is toch geld van onze burgers en onze kiezers en ik ben blij dat we dat dan niet zullen gaan uit hoeven geven. Dank u.

De heer Vruwink: Voorzitter. Dank je wel Cynthia, voor al je werk. Ik zou eigenlijk willen pleiten, je kunt misschien gelijk stoppen maar zo rond het zomerreces, dat je dan daarna begint met aparte vergaderingen weer. Ik weet niet of dat een termijn is die je zou kunnen noemen? Als je een amendement wilt maken, moet je het wel duidelijk vertellen. Dat was mijn...

De heer Knook: Voorzitter. Wij steunen de motie en wij vinden dat ook het kostenverhaal meegenomen moet worden. Er wordt wel gezegd dat de ruimte ook door de organisatie gebruikt zou kunnen worden, maar ik heb daar technische vragen over gesteld en binnen de organisatie is er nog niet eens over nagedacht of ze wel een ruimte willen. Dus ik vraag mij af of die dan ook echt noodzakelijk is, want anders hadden ze dat wel aangegeven. Omdat wij ook willen stoppen met parallel vergaderen en de organisatie niet het extra werk op de nek willen geven om voor de begroting alles uitgezocht te hebben, kunnen wij niet instemmen met het besluit om met parallel vergaderen verder te gaan, zeg maar. Volgens mij hoeft je dan ook geen amendement in te dienen, want als we het gewoon wegstemmen gaat het ook niet door.

De heer Post: Wij hebben in de eerste ronde niet meegedaan omdat we de motie gewoon steunen. Ik wil dat toch even herhalen, maar ook even over de bezorgdheid van mevrouw Pallandt dat het misschien wat later zou zijn; wij vinden ook dat het meteen na het zomerreces in moet gaan. Die adviesnota moet eigenlijk uiterlijk in juni behandeld worden, dan kunnen de laatste rondjes in de zomer worden afgerond en dan kunnen we gewoon starten. Hoewel we dat niet een zwaar punt vinden, steunen we wel het argument dat de heer Overeem inbracht: ja, dat gaat zeker een ton of meer kosten en dat doe je niet voor een paar vergaderingen, dus je moet dan ook van alles gaan bedenken met een programma van eisen, om het ook ambtelijk beschikbaar te maken of voor bruiloften, feesten en partijen et cetera, om wat terug te verdienen. Dan wordt wanneer het ingaat nog later en dan zijn we een jaar verder, dus wij vinden dat wel een aanvullend belang maar het kenmerk is: wij steunen van harte het stoppen met parallel vergaderen en meteen na de zomer laten ingaan. Van de andere partijen die nu in de tweede ronde even niet meedoen zou ik graag willen horen of zij daarmee instemmen.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Er is één argument in dit hele betoog nog niet genoemd en dat is onze kijkers. Mijn fractie is groter dan mijn burgerleden en mijn AB-leden. Er zijn ook kijkers, die kijken mee en soms appen ze als ze het er niet mee eens zijn of nog een suggestie hebben en daar maak ik graag gebruik van. Het is voor de kijkers hartstikke lastig om naar twee beeldschermen te kijken, dus dat is een argument, ik vind: als wij onze achterban, onze ingezetenen, onze bedrijven serieus nemen die ons willen volgen, als wij onze steunfractieleden serieus nemen die ons in kennis en aandacht willen ondersteunen, dan denk ik dat parallel vergaderen eigenlijk op de meest korte termijn dient te eindigen. Voorzitter, tot zover.

Voorzitter: Wie wil nog ...

Mevrouw Pallandt: Oké, even snel de opmerking dat het amendement al klaar is. Ik kan het voorlezen, dan kunt u bepalen of u zich daarbij aan kunt sluiten. Ik hoop daarmee zo veel mogelijk met iedereen rekening te houden, maar wel dit in de vorm van een besluit te hebben gegoten.

Voorzitter: Ik wil ook even die suggestie oppakken die u nu naar voren brengt, want volgens het reglement van orde is het zo meteen dat u eerst met het besluit instemt. Daarin staat dat we gaan parallel vergaderen. Daarnaast komt u met een motie. Dus het is veel makkelijker om eerst zo meteen het amendement in stemming te brengen en daarna het voorstel, waar dan het tweede deel – wat gericht is op parallel vergaderen – is overtroffen door de tekst van het amendement. Het woord is nu aan de heer Stehouwer, de voorzitter van de BBB-fractie.

De heer Stehouwer: Voorzitter. Ik was net in de eerste termijn ten eerste iets vergeten en ten tweede wil ik even de noodzaak voor mij tot spoed onderstrepen. Haalbaar, maar niet te lang wachten daarmee; als dat procedureel op een andere manier moet, prima, dan gaan wij daar ook in mee. Er was nog een oproep van mevrouw Pallandt, of degenen die mede ondertekenen of anderszins, ook degenen die niet mede ondertekenen, of zij deel willen uitmaken van; bij dezen meld ik mij daarvoor aan.

Voorzitter: Mooi. Het amendement is inmiddels ingestuurd, dan is het denk ik het mooiste dat we het amendement zo meteen op het scherm zien staan, dan weten we weloverwogen ... Dan gaan we eerst over het amendement stemmen en dan over het voorstel, waarvan dan het tweede punt dat nu in het besluit staat wordt aangepast. Als u daarnaar kijkt, ziet u dat. Daar staat nu: de keuze voor variant 2 wat betreft verkenning voor de locaties van parallel vergaderen. Als we niet parallel gaan vergaderen heeft dat een effect op het besluit, denk ik.

De heer Dujardin: Voorzitter. Ik had al een aantal keer mijn vinger opgestoken, omdat ik nog graag een opmerking wilde maken. Schijnbaar is dat niet toegestaan, dat stelt mij zeer teleur en ik vind dat slecht voor de democratie.

Voorzitter: Nou, zeker als u dat zo zegt, dan zegt u dat het een stemverklaring is, dan heeft u meteen het woord.

De heer Dujardin: Nee, het is geen stemverklaring, ik wilde daarstraks in de tweede termijn... Want ik had ook over de motie wat gezegd en ik hoorde daarna een aantal argumenten, daar had ik graag nog een reactie op willen geven.

Voorzitter: Ik heb niet doorgekregen dat u het woord wilde, dus u kunt dat doen.

De heer Dujardin: Prima. Ik denk dat het goed is dat er een amendement wordt ingediend, zodat we zeker weten hoe we het doen. Het tweede is: ik wil wel heel erg benadrukken dat het niet zo kan zijn dat financiën een reden zouden moeten zijn om parallel vergaderen tegen te gaan. Natuurlijk snap ik dat financiën een belangrijk uitgangspunt is, maar het gaat er ook om dat we goed kunnen vergaderen. De argumenten waarom parallel vergaderen niet, in het kader van het kunnen bijwonen, en misschien heeft de heer Van der Kallen ook nog wel een punt, zodat mensen vergaderingen live kunnen bijwonen, die ondersteun ik wel. Maar ik wilde die opmerking toch graag meegeven.

Voorzitter: Dank u wel. Dan staat de tekst inmiddels voor u, van het amendement, met dezelfde strekking zoals die in de motie staat. Mijn voorstel zou zijn dat we overgaan naar besluitvorming. Dan komt allereerst dit amendement, dat is ingediend door de Partij voor de Dieren, aan de orde. Ik breng het amendement in stemming.

Het amendement is aangenomen met 25 stemmen voor en 3 stemmen tegen.

Dan stel ik voor over te gaan naar het besluit, wat dan natuurlijk wordt beïnvloed onder het tweede deel. Ik kijk of we ook daar de stemming voor kunnen doen? Het besluit luidt aldus:

Het algemeen bestuur stemt in met:

1. De voorgestelde werkwijze van de commissies van het algemeen bestuur;
2. De keuze voor variant 2 wat betreft de verkenning voor de locaties van parallel vergaderen.

Dat wordt dus nu anders.

3. Definitieve besluitvorming ten aanzien van de aanpassing van een vergaderruimte op Bouvigne plaats te laten vinden bij de behandeling van de begroting 2026.

Dat heeft natuurlijk effect, door het onderzoek wat wordt aangekondigd in het amendement. Mag ik veronderstellen dat het voorstel wel met algemene stemmen is aanvaard? Nee, ik ga te snel? Mevrouw Jetten, dan heeft u het woord.

Mevrouw Jetten: Nou ja, ik ben het daar niet mee eens, dus ik wil tegen kunnen stemmen.

Voorzitter: Die gelegenheid bied ik. U meldt dat u tegenstemt, wilt u dat via de stemkastjes? Of u geeft toelichting dat u tegen ... Dan maak ik de aantekening dat de fractie van de Partij van de Arbeid tegenstemt. Nog andere fracties? Dat geldt ook voor de heer Arnold.

De heer Arnold: Volgens mij stond in het amendement dat punten 1 tot en met 3 van het besluit vervallen en dat er één nieuw besluit terugkomt, of niet? En u geeft aan dat die andere allemaal blijven bestaan. Dat is een beetje ...

Voorzitter: Ja, ik zit met het punt dat er nu geen ontwerpbesluit ligt naast de tekst van het amendement. Ik heb bij een amendement ook een besluit nodig. Zo werkt het in formele zin.

Mevrouw Pallandt: Sorry, voorzitter. Ik heb het besluit geamendeerd en ik heb de andere besluitpunten eruit gehaald en die eerste vervangen door dat we stoppen met parallel vergaderen na het zomerreces. Volgens mij heb ik het volledig zo gedaan zoals het moet.

Voorzitter: Oké. Dan is dat het nieuwe besluit en dat is dat voldoende. De fractie van de Partij van de Arbeid geeft aan dat zij daartegen stemt en dat geldt ook voor de heer Arnold.

Dan was dat agendapunt 2.b. Mijn voorstel zou zijn om tien minuten te schorsen.

Besloten:

Het algemeen bestuur neemt het amendement 'stoppen met parallel vergaderen' aan.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit te stoppen met parallel vergaderen na het zomerreces van het algemeen bestuur in 2025.

Schorsing van omstreeks 21.10 tot 21.20 uur.

2.c Brief benoeming voorzitter commissie waterveiligheid en vaarwegen

Voorzitter: Ik stel voor dat we verdergaan, we hebben nog enige agendapunten te gaan. Ik hoop dat de belangstelling voor de vergadering ... Mijnheer Van der Kallen, we gaan nu weer naar een ander

hoogtepunt toe. Ik kijk even waar we nu staan. Dat is bij agendapunt 2.c, brief benoeming voorzitter commissie waterveiligheid en vaarwegen. Dan is het zo dat er nu één kandidaat is. Dan zult u zeggen: voorzitter, is het formeel om daar een schriftelijke stemming voor te doen? Maar ik ben terecht in het verleden aangesproken door een aantal AB-leden die zeiden dat over personen altijd schriftelijk gestemd moet worden, dus dat gaan we nu doen. Dat betekent dat ik drie AB-leden – Anton Arnold, Lian Korst en Huibert Knook – vraag zo meteen lid te worden van het stembureau. Er worden briefjes uitgedeeld en dan gaan we een voorzitter kiezen. De heer Pals is hier kandidaat voor. Mijnheer Pals, wilt u nog uw kandidatuur toelichten? Dat kan, daar heeft u alle tijd voor maar het kan ook beknopt, u heeft het woord.

De heer Pals: Voorzitter. Ik ben sinds september plaatsvervangend voorzitter en bij het wegvallen van de heer Ten Cate was er een nieuwe voorzitter nodig, ik neem die handschoen met alle enthousiasme op me. Ik denk dat ik mezelf al bewezen heb in de commissies die ik heb voorgezeten dus tot zover, voorzitter.

Voorzitter: Helemaal goed en heel beknopt, dank je wel. Dan worden nu de stembriefjes uitgedeeld, op oranje kunt u de naam noemen van de kandidaat.

[de stemcommissie noemt tijdens het tellen van de stemmen de teksten op de stembriefjes, te weten de naam van de heer Pals in allerlei variaties, één kruisje, één blanco]

Voorzitter: De voorzitter van het stembureau?

De heer Arnold: Er zijn 28 stemmen uitgebracht, waarvan 26 op de heer Pals, één stem is blanco en één stem is ongeldig.

Voorzitter: Daarmee is de heer Pals de nieuwe commissievoorzitter, van harte gefeliciteerd, succes Joey. Aldus besloten.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit:

Artikel 1 - Per direct te benoemen als commissievoorzitter van de commissie Waterveiligheid en Vaarwegen: de heer J. Pals.

Artikel 2 - Dit besluit treedt direct in werking.

2.d Brief bemensing commissie geloofsbrieven

Voorzitter: Dan zijn we toe aan agendapunt 2.d, brief bemensing commissie van geloofsbrieven. Er is één vacature en er zijn drie kandidaten. Dat betekent dat we schriftelijk moeten stemmen, dat gaat als volgt: er is dus één vacature, de kandidaten zijn de heer Dujardin, de heer Van der Kallen en de heer Maas. Deze aanmeldingen zijn nog steeds actueel?

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Nu ik de geachte tegenkandidaten zie die alle twee voortreffelijk zijn, trek ik mij terug.

Voorzitter: Medekandidaten, hè?

De heer Van der Kallen: Dat maakt ook de kans dat we er in één stemronde uit zijn wat groter.

Voorzitter: Statistisch zonder meer. Er zijn hiermee nog twee kandidaten, de heer Dujardin en de heer Maas. Dan werkt het zo dat er een meerderheid nodig is, dus dat is de helft plus één, dat zijn vijftien

stemmen. Anders komt er een tweede ronde, zo werkt het volgens het reglement. Dan gaan we weer de briefjes ronddelen. Speech? Ja, voor de commissie van de geloofsbrieven, willen we daar ook een speech voor houden van tien minuten? Nee?

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Voor de goede orde, wilt u ook de andere twee, die er al in zitten, goed benoemen? Dan weten we allemaal hoe...

Voorzitter: Ik heb zojuist gezegd ... Even kijken, wie nu in de commissie ... Dit is iemand met de mond vol tanden.

Mevrouw De Regt-Taks: De heer Stehouwer en Tom Overeem.

Voorzitter: Ja. Dingen die hier geruisloos lopen, die weet ik niet allemaal. Dingen die niet goed lopen weet ik allemaal wel, dus het is ... Ja, nee, zeker.

[de stemcommissie noemt tijdens het tellen van de stemmen de namen op de briefjes, bijna allemaal de heer Maas, een keer de heer Dujardin]

De heer Arnold: Er zijn 28 stemmen uitgebracht, waarvan 27 op de heer Ludo Maas en een op de heer Ron Dujardin.

Voorzitter: U aanvaardt deze benoeming?

De heer Maas: Voorzitter. Mag ik nog een overwinningsspeech houden?

Voorzitter: Zeker, u hebt het woord.

De heer Maas: Dank u wel, AB-leden, voor de overweldigende steun. Dank u wel ook aan de heer Van der Kallen om zich terug te trekken, ik had graag op hem gestemd, dat had ik me ook voorgenomen omdat ik het belangrijk vind dat er iemand vanuit de oppositie in deze commissie zit. Ik had deze speech voorbereid, omdat ik dacht dat er vooraf ook nog wel wat gezegd zou mogen worden maar dat was dus niet eens nodig, kunnen we stellen.

Vorige week heb ik de respectabele leeftijd van veertig jaar bereikt, maar daarmee ben ik voor waterschapsbegrippen dus nog altijd piepjong, jong genoeg om de leeftijdsdiversiteit in de commissie geloofsbrieven te behouden nu mijn nog jongere fractiegenoot Cynthia helaas vertrekt. Op dat moment blijven er dus enkel wijze mannen over in die commissie, gezien de overgebleven leden en mijn tegenkandidaten. Dat was niet kwetsend bedoeld, want Rod Stewart zong al eens: in my heart you will remain forever young. Nou, kijk, diversiteit in die commissie is natuurlijk belangrijk. Een vrouw was denk ik dus nog beter geweest, maar die gelooft het blijkbaar wel; ik weet niet of de vrouwen dus gewoon weer de wijste zijn in deze zaal. Men weet op zich wel wat men van mij krijgt; een portie kritische eigenzinnigheid. Ik had dan bedacht: ik geef toe, vergeleken met de concurrentie ben ik nog nooit wethouder geweest en ik heb ook nergens het patent op, behalve dan misschien op flauwe grappen. Dat is toch wel een aardige korte anekdote nog: toen ik 28 jaar geleden naar de middelbare school ging, meldde ik mij natuurlijk meteen aan voor de leerlingenraad en ik won die verkiezing met 90% van de stemmen. Ik was dus heel erg benieuwd of ik dat PR zou verbreken en het lijkt er wel op, dank u wel.

Voorzitter: Mooi. Namens het algemeen bestuur wens ik je ook van harte gefeliciteerd met je veertigste verjaardag, wijsheid komt met de jaren.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit:

Artikel 1 - Per direct te benoemen als lid van Commissie voor de Geloofsbrieven: de heer L. Maas.

Artikel 2 - Dit besluit treedt direct in werking

2.e Adviesnota Reactie op ledenbrief (her)benoeming voorzitters waterschappen

Voorzitter: Dan stel ik voor dat wij overgaan naar agendapunt 2.e, adviesnota ledenbrief procedure (her)benoeming voorzitters waterschappen. Daar hebben we natuurlijk uitgebreid in de commissie over gesproken, waarin vooral de onafhankelijkheid van de waterschappen werd benadrukt en de commissaris als rijksorgaan, dat staat er nu denk ik stevig in. Ik kijk even wie hierover het woord wensen te voeren.

De heer Overeem: Voorzitter. Wij zijn eigenlijk wel blij met zoals het er staat, op één puntje na waar wij graag een verbetering in zouden willen aanbrengen. En wat is dat nou? Er staat dus 'een enkelvoudige voordracht'. Wij zouden eigenlijk liever zien dat dat een meervoudige voordracht zou worden en waarom? Stel nou dat we een enkelvoudige voordracht doen en de kandidaat – het is nog niet gebeurd, maar het kan gebeuren, vanavond ook nog bij een burgerlid dat niet is komen opdagen, maar daar ga ik verder niet op in. Maar stel dat de kandidaat afhaakt, dan kunnen we weer helemaal van voor af aan beginnen. Ik wil niks afdoen aan de rol die wij als AB kunnen en moeten vervullen om te komen tot een nieuwe dijkgraaf, maar op het moment dat wij een meervoudige voordracht doen – en dan kunnen wij zelf aangeven als AB wie kandidaat 1 is en wie kandidaat 2 is, dat is verder allemaal geheim – en de benoeming daar is, en kandidaat 1 zou zich afmelden, dan kunnen we kandidaat 2 gebruiken. Mits er natuurlijk twee geschikte kandidaten zouden zijn. Daarom zou ik graag willen dat we gaan naar een meervoudige voordracht. Dank u.

Mevrouw Korst-Dingemans: Welke rol moet de commissaris krijgen in deze procedure? Dat is voor ons eigenlijk niet helemaal duidelijk. De Unie geeft in zijn adviesrapport aan dat de waterschappen een autonome overheid moeten blijven. Wanneer de commissaris een rol moet krijgen, kan dit niet vanuit de rol van de voorzitter van Gedeputeerde Staten maar vanuit de rijksoverheid. Het AB houdt de regie en benoemt sowieso toch het werving- en selectiebureau en de commissaris mag als ervaringsdeskundige meekijken. De commissaris kan ook in het voorstadium inbreng hebben in de profielschets en bij de selectie van de kandidaat kan de commissaris een niet-bindend advies geven. Al bij al dus een beperkte inbreng, een mogelijk beperkte inbreng voor de commissaris. De reden om de commissaris te betrekken bij een procedure benoeming dijkgraaf of herbenoeming, wordt niet genoemd. Is dit procedureel? Dat vragen wij ons af, dat is de eerste vraag. Waterschappen moeten volgens ons autonoom blijven, daar bevestigen wij ook de visie vanuit de Unie mee. Wij zijn geen gemeente en dit willen wij graag scherp stellen. Daarnaast is er wat ons betreft ook een praktische zaak: waterschappen zijn soms grensoverschrijdend en dus niet altijd provinciegebonden, kijk maar naar Rivierenland en Scheldestromen. Wat betekent dit voor de inbreng, als een commissaris eventueel inbreng daarover zou hebben? Volgens ons kan dat eigenlijk helemaal niet. Het CDA ziet meer nadelen dan voordelen in dit voorstel. Lange, kostbare overlegtrajecten om een commissaris te betrekken bij een procedure voor de keuze van een nieuwe dijkgraaf, terwijl de commissaris enkel een beperkte inbreng kan hebben in de procedure. Bovendien wordt er gevraagd om aandacht te vragen voor toevoegen van de volgende onderwerpen voor het vervolg. Wij gaan niet voor een vervolg en we willen eigenlijk ook stellen dat dit advies ook niet meer in kan gaan op de huidige procedure, zoals die nu loopt. Tot zover.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. De reactiebrief die nu voorligt is niet de brief die de Partij voor de Dieren geschreven zou hebben. Hij straalt uit – zo ervaren wij het – dat ons AB zich bedreigd voelt door de steviger rol die de CdK zou kunnen krijgen in de procedure om tot een nieuwe dijkgraaf te komen. Dit staat in contrast met de reactie die wij zelf hadden op het adviesrapport, die een stuk enthousiaster was. Wat daar ook in meespeelt is dat de directeur en voorzitter, zowel vorige als huidige, van de Unie van Waterschappen hier steeds bij betrokken zijn geweest, mensen in wier oordeel ik in ieder geval veel vertrouwen heb; niet door hun positie, maar door hoe ik hen persoonlijk heb leren kennen, nota bene tijdens de procedure voor de benoeming van een nieuwe voorzitter van de Unie van Waterschappen. Zij kennen als geen ander de historie en de autonome positie van de waterschappen, maar zij hebben ook een goed beeld van waar waterschappen tegen aanlopen bij de procedure en wat hierin zou helpen, doordat zij hier vanuit een helikopterview naar kunnen kijken. Hier betreur ik wel de afstand tussen de AB-leden en ik noem maar het bestuur van de Unie. Ik denk dat het namelijk grote toegevoegde waarde had gehad als wij met hen over dit adviesrapport in gesprek hadden kunnen gaan. Misschien kunnen het Uniebestuur het advies meegeven om bij zo'n belangrijk onderwerp, dat impact heeft op alle AB's, een rondgang te maken of bijvoorbeeld een plenair webinar te organiseren zoals dat bij andere onderwerpen ook weleens gebeurt. Ik heb de inhoudelijke overwegingen van de Partij voor de Dieren toegelicht in de commissie, dus ik zal die niet herhalen. Wij zijn in ieder geval blij dat een deel van de punten die wij aandroegen wel is meegenomen als onderwerpen om in het vervolg aandacht aan te besteden. Een punt dat wij nog missen is hoe de opstellers van het adviesrapport de rol van de CvdK zien in waterschappen die meerdere provincies beslaan. We kunnen ons er wel een voorstelling bij maken, maar het lijkt ons beter om het expliciet te maken. Voor Brabantse Delta niet relevant, maar dit rapport geldt dan ook niet alleen voor ons waterschap.

Als laatste punt: de enkelvoudige versus meervoudige voordracht. Wij delen daarover de meningen, geuit door de VVD. Tevens zijn er grote nadelen aan deze werkwijze, omdat in het geval van burgemeesters de naam van die tweede voorgedragen kandidaat nogal eens op straat wil belanden. Dat vinden wij wel spannend, maar des te belangrijker dat geheimhouding omtrent het proces in de wet wordt vastgelegd. In ieder geval zouden wij dus schrappen dat we een voorkeur hebben voor een enkelvoudige voordracht. Dank u wel.

Voorzitter: Die laatste zin verstond ik niet.

Mevrouw Pallandt: Dat wij zouden willen schrappen dat er een voorkeur is voor een enkelvoudige voordracht, maar gewoon alleen dat ernaar gekeken moet worden.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. We hebben hier al een paar keer over gesproken en soms heb ik het idee dat men niet naar mij luistert, maar soms heeft men wel goed naar mij geluisterd. In dit geval is dat zo. Desalniettemin heb ik een soort allergie voor iedere stap, groot of klein, soms als het maar over een duizendste millimeter gaat, in de richting van opheffing van de waterschappen. Sinds Thorbecke en sinds 1990 in een versnelling, zie je continu harmonisering, uniformering en uiteindelijk gelijkschakeling van waterschappen met andere overheden. Je kunt schrijven dat waterschappen autonoom moeten blijven, dat is een prachtige tekst en ik ben er blij mee dat het er als zodanig in staat, maar toch gaan we weer een tikkeltje richting de verkeerde kant. En soms trekt Ons Water daar conclusies uit. Als je nu op Facebook zou kijken, dan zou je van Ons Water zien dat we Facebookpagina's hebben op provinciaal niveau. We hebben nog niet Facebookpagina's op alle waterschappen, maar wel een deel. Tegelijkertijd denk ik dat een volgende stap zal zijn, hoe minuscule die ook is: hoe breng je de waterschappen onder één provinciaal bestuur? Want overheden hebben een allergie – zeker moderne overheden – voor laat ik maar zeggen dat soort grensconflicten. Neem de Hogerwaardpolder, zo'n heel klein stukje Zeeland, of Scheldestromen, in Brabant. In Hoogerheide moest een stembureau worden ingericht voor twee stemmen. Overheden hebben daar allergieën voor, het zijn keer op keer stapjes. Ik waardeer absoluut in

dit stuk de inbreng die de ambtenaren hier hebben gedaan om ook mijn woorden te vertalen, ik waardeer ook in die zin het dagelijks bestuur in dezen, desalniettemin zoals het stuk er ligt wijs ik op mijn eigen allergie – en dat kun je een soort ziekte noemen, dat mag – en mijn fractie zal aantekening vragen tegen de uitkomst.

Als het gaat over een meervoudige of enkelvoudige voordracht: de traditie van de waterschappen is een enkelvoudige voordracht. En zelfs in de tijd dat we 5.000 waterschappen hadden, weliswaar wees toen de landheer of soms ook de gouverneur de voorzitter aan, en die voorzitters varieerden in allerlei namen. De traditie is een heel andere en ik hecht aan die traditie en ik heb geen enkel probleem met een enkelvoudige voordracht. Als het een tweevoudige voordracht wordt, overtuigt mij dat nog meer om mijn voeten in het zand te zetten en te zeggen: ik vraag aantekening namens mijn fractie tegen dit voorstel. Dat laat overeind dat er waardering is voor het voorstel wat er ligt, hè? Want ik heb echt het idee dat iedereen getracht heeft het goede te doen en te luisteren.

De heer Stehouwer: Voorzitter. In de commissie heeft de heer Van der Kallen een gloedvol betoog gehouden over die autonomie en hij geeft zelf ook al aan dat in ieder geval een groot deel van zijn opmerkingen meegenomen is in de brief. Dat vind ik ook fijn, ook andere opmerkingen van ons zijn erin meegenomen, dus de brief is in grote zin wat mij betreft gewoon akkoord.

Wat de heer Overeem aanhaalde over een meervoudige voordracht, daar kan ik mij ook wel in vinden, met de kanttekening ... Nee, laat ik het zo zeggen: ik kan mij ook vinden in de aanpassing die mevrouw Pallandt voorstelt, om het in die zin te verwoorden waardoor je het nog deels open laat. Maar ik onderschrijf best wel de motivatie van de heer Overeem om te komen tot een meervoudige voordracht, juist omdat het... Stel dat die ene het niet zou zijn, dat je inderdaad het hele circus weer opnieuw op kan tuigen. Dat lijkt me een beetje zonde en niet nodig. Mochten er meer dan een kandidaat uiteindelijk overblijven, dat weet je natuurlijk ook niet. Maar nogmaals, ik kan me wel vinden in die versie en dan met de kanttekening, als je zegt: we schrappen gewoon die opmerking, voor mij helemaal prima.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Er is al veel over gesproken en ook in de commissie is er al veel over gezegd, dat zal ik zeker niet herhalen. Over het punt van de enkelvoudige en meervoudige voordracht hebben we al eens vaker gesproken, mij lijkt het juist heel verstandig om te komen tot een meervoudige voordracht omdat je dan ook als AB, vanuit de vertrouwenscommissie, beter zicht hebt op welke kandidaten er waren en ik denk dat dat ook het democratisch proces van de benoeming van een dijkgraaf meer gestand doet. Over de geheimhouding moet je ook bij de enkelvoudige altijd heel precies zijn, dat maakt volgens mij niet uit of het er een of twee zijn, het moet nooit naar buiten komen, überhaupt niet; geen van de kandidaten die gesolliciteerd hebben mogen naar buiten komen, dus dat vind ik op zich geen argument om voor enkelvoudig of meervoudig te stemmen. Ik zou het juist heel verstandig vinden, ook in het kader van continuïteit, dat je minstens met twee kandidaten verdergaat want er kan niet alleen iets mis zijn bij de kandidaat zelf, maar misschien ook wel iets in de screening en dan heb je ook een groot probleem. Dus de kandidaat kan dan nog wel willen, maar misschien komt er iets uit waardoor je denkt: nou, dan willen wij niet meer. Dus ik denk dat het heel verstandig is om een tweevoudige voordracht te hebben, want dat is ook al vaker bij gemeenten noodzakelijk gebleken. Dus wat mij betreft mag het er gewoon zo in, zo duidelijk: wij zijn voor meervoudige voordracht. Ik kan mij ook voorstellen dat we het weglaten, dan geven we er geen oordeel over; ik weet niet of daar een meerderheid voor is, als de meerderheid vindt dat die meervoudige echt wel zou kunnen dan zou ik dat er zeker in willen. Dank u wel.

Voorzitter: Nog andere leden? Nee. Dan zal ik even kort reageren. We hebben natuurlijk... Ja, we spreken er nu over voor de derde keer. De eerste keer was het, mag ik zeggen, gebrekkig in de commissie, de tweede keer was het fundamenteeler. Ik wil beginnen met de opmerking, de allergie van de heer Van der Kallen. Ik denk dat de allergie ons geholpen heeft om het aan te scherpen, dat het

debat daardoor fundamenteeler is geweest. Twee punten zijn denk ik van belang. De autonomie van de waterschappen, en het tweede is de commissaris in de rol van rijksorgaan en niet de provincie. Ik ben het niet eens met de heer Van der Kallen dat de autonomie van de waterschappen door dit voorstel wat hij noemt een tikkeltje ter discussie wordt gesteld. Ik denk in tegendeel. Wat mij opvalt de afgelopen zeven jaar is dat de waterschappen zich veel steviger hebben gepositioneerd, dat er denk ik ook veel beter naar waterschappen wordt geluisterd. Ik heb juist het idee... Toen ik hier kwam werd gesproken over het opheffen van waterschappen, ik denk dat we er nu als autonoom bestuur veel steviger staan. Dat moet dan ook juridisch goed verankerd worden, dus op dat punt denk ik dat het nadenken over het waterschapbestel van belang is.

Ik ben zelf best gevoelig voor wat mevrouw Pallandt zegt: gaan we dit nu op een manier opschrijven dat we ons bedreigd voelen of enthousiast? Kijk, ik wil hier toch even vertellen dat, toen ik hier voor de eerste keer werd benoemd, er in het koninklijk besluit stond 'gehoord de provincie Noord-Brabant en de provincie Zeeland' - want ons waterschap loopt tot en met het Schelde-Rijnkanaal – en bij mijn herbenoeming, ik zeg het maar even zo, stond in het koninklijk besluit een fout. Ik heb dat toen tegen de commissaris gezegd, het is vrij ongebruikelijk als de koning zijn naam eronder zet, maar dit is nu precies voor mij een voorbeeld dat, laat ik het zo vergelijken, met het ministerie van Binnenlandse Zaken, waar ze natuurlijk continu burgemeestersbenoemingen hebben, dat dat niet allemaal vanzelf gaat. En als dan de commissaris eigenlijk geen rol heeft, dus dat er eigenlijk alleen maar stond 'gehoord het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant'... Ik heb me hier wel ook volwaardig herbenoemd gevoeld, niet dat de provincie Zeeland... Ik heb daar overigens nog een financieel dispuut, dat komt binnenkort nog wel even langs, maar dat gaat over heel iets anders, dat gaat over... Ja. Maar ik heb echt het idee dat de autonomie gerespecteerd wordt en dat de rol van de commissaris – en dat is dan denk ik ook vanuit de professionaliteit van de commissaris bij burgemeesterselecties – echt een positief punt is. En dit soort foutjes, die ik zojuist noem, komt volgens mij niet voor als daar een strakkere procedurele begeleiding van de commissaris bij is. Ik denk dat de commissaris ook veel ervaring heeft op het terrein van selectie van burgemeesters, die is daar permanent mee bezig. Bij vacatures voor dijkgraven duurt het meestal wel wat langer, dus ik ben eigenlijk wel voor het enthousiasme maar als de brief bedreigd overkomt vind ik dat ook niet sterk vanuit de Brabantse Delta.

Naar mevrouw Korst: het is denk ik goed om te weten dat dit voorstel geen enkel effect heeft op de lopende procedure. Dit is een consultatie dus dat heeft geen effect. Ik denk ook, en dat vind ik een duidelijk verbeterpunt: in de circulaire staat dat het ministerie van IenW drie maanden nodig heeft om tot een koninklijk besluit te komen. Bij Binnenlandse Zaken doen ze dat in een week, dus er zit ook iets in dat je zegt: misschien kan dat ook verbeterd worden, als de commissarissen daar ook wat strakker op zitten. Dus samengevat: ik zie daar alleen maar voordelen in.

De voorstellen die vanuit de VVD-fractie komen en die ook breder hier neergezet zijn over enkelvoudige of meervoudige voordracht, en dan hoor ik ook mijnheer Van der Kallen die daar heel duidelijk een ander standpunt in heeft: misschien zouden wij kunnen aangeven dat wij de minister vragen om daar een verkenning van te maken. De twee, enkelvoudig en meervoudig, naast elkaar te zetten en dat even goed te inventariseren. Dat is denk ik ook een tussenmodel naar de heer Van der Kallen. Maar ik kan mij ook goed voorstellen dat punten naar voren kunnen komen uit een onderzoek naar de integriteit, en als je dan helemaal vertrouwd hebt op één kandidaat... Dus ik vind het een zeer zinvol voorstel, maar om nu meteen hard te formuleren? Ik zou eigenlijk u willen suggereren om te zeggen: laten we in ieder geval ook de variant van de meervoudige... En dan denk ik tot twee beperkt. Het is wel zo, dat gaat ook zo bij burgemeesters, dan gaan in die hele procedure de twee namen door naar de commissaris, die gaan dan door naar de minister. Dat is dan ook wel de consequentie van die voordracht. Dus wat dat betreft zou ik u willen suggereren om te zeggen: schrijf in de brief de suggestie 'maak een verkenning', dan wanneer we meteen blind voor een meervoudige voordracht zijn. Maar daar moet u even op reageren. En misschien is het ook in de tweede termijn toch wel de suggestie van mevrouw Pallandt: hoe schrijven wij nu onze brief richting Den Haag? Want we zijn zelf denk ik door onze gesprekken best opgeschoven;

eerst voelden we ons bedreigd, nu hebben we toch de voors en tegens van deze professionelere procedure verkend, als dat bedreigd overkomt moeten we dat niet doen. Ik zal natuurlijk ook, als we in de CBCF'en in Amersfoort daarover spreken, zorgen dat ik het standpunt van de heer Van der Kallen toelicht; dat is ingegeven dat hij vreest voor de autonomie, dat respecteer ik natuurlijk ook. Even dit in eerste termijn. Zijn er punten voor de tweede termijn waar u op wilt reageren?

De heer Overeem: Voorzitter. Ik kan mij prima vinden in een tweevoudige voordracht, maar ik vind het een beetje... Hoe zal ik het zeggen? Niet getuigen van een sterk standpunt als we dan weer iemand zouden vragen om daar zich een mening over te vormen, wat die daar dan van vindt en daarna moeten wij weer bedenken wat wij van dat advies vinden en dan moeten we toch nog tot een besluit komen. Ik vind dat we gewoon even stevig in onze schoenen moeten staan. Het zijn uiteindelijk 21 waterschappen die op dit verhaal van de Unie zullen gaan reageren, laten wij dan maar duidelijk zijn stel ik voor, en laten wij dan heel duidelijk opnemen dat wij voorstander zijn van een tweevoudige voordracht.

Mevrouw Korst-Dingemans: Voorzitter. Ik wil mij toch graag bij de heer Van der Kallen aansluiten, die autonomie is voor ons ook een punt. Wat betreft dat de procedurele afwikkeling van de keuze beter is wanneer deze langs de commissaris van de koning zou gaan betwijfelen wij; vanuit het verleden heb ik juist omgekeerde ervaringen daarmee. Dus wat dat betreft geen dat geen garantie voor een goede keuze, ook gezien de beperkte inbreng – wat de Unie van Waterschappen ook aangeeft – die de commissaris kan hebben in de procedure.

Een verkenning op een enkelvoudige of meervoudige voordracht: ik wil mij aansluiten bij de heer Overeem, ik vraag mij ook af of daar voldoende draagvlak voor zal zijn en of dat dan ook nodig is. Wat ons betreft blijven wij ook bij een enkelvoudige voordracht.

Ik denk dat we ons bij ons eerste besluit zullen houden en dat we straks een stemverklaring af zullen leggen.

De heer Logt: Voorzitter. In de eerste termijn hadden wij niet gereageerd, omdat wij vinden dat er goed geluisterd is naar de twee keer behandeling in de commissie. Daar hebben wij aangegeven dat de commissaris heel terughoudend moet zijn, met de verschillende ervaringen in provincies hoe commissarissen daarmee omgaan, dat is duidelijk verwoord in de brief. En wij kunnen ons heel goed vinden in een meervoudige voordracht in beslotenheid, want er gaat uiteindelijk maar één naam naar buiten toe. Dat is wel goed voor de afweging. Ik heb ook al een aantal keren die procedures meegemaakt in verschillende provincies en dan merk je gewoon de discussie die je dan toch hebt, ook als volledig AB, dat je weet wat de afweging is tussen die twee kandidaten en dat je twee vergelijkbare kandidaten hebt met een keuze, en soms kan zelfs de keuze andersom uitvallen, maar daar zijn wij wel voorstander van.

Wij vinden de brief op zichzelf positief geformuleerd. Het is goed dat er een goede handreiking komt voor de procedure van de benoeming van een dijkgraaf, de herbenoeming van een dijkgraaf, maar ook het klankbordgesprek voor de dijkgraaf, net zoals bij de burgemeesters er zo'n handreiking ligt.

Voorzitter: Dank u wel, als dat de reacties waren? Ik denk, als de heer Overeem zegt 'maak het meteen duidelijk', dan ben ik gemotiveerd om dan ook te suggereren dat we dat zo opschrijven: kom met een tweevoudige voordracht, stelt de Brabantse Delta zo voor in plaats van eerst een verkenning erover. U zegt: meteen helder. Oké. De heer Knook?

De heer Knook: Ik vind het wel een hele kort-door-de-bocht conclusie dat we als AB besloten hebben om voor een tweevoudige voordracht te gaan.

Voorzitter: Nee, ik stel de vraag of u dat vindt. Als u dat vindt, wilt u... Kijk, we moeten een brief schrijven, hoe gaan we het formuleren? Wilt u in die brief de stelligheid zoals de heer Overeem aangeeft, dat we gaan voor een tweevoudige voordracht? Ik hoor een aantal mensen die daarvoor zijn en die willen het niet te slap opgeschreven hebben, anderen hebben daar een nuance bij. Dus als u aangeeft wat u wilt dan helpt dat ook mij.

De heer Knook: Gewoon enkelvoudige voordracht.

De heer Arnold: Uw voorstel om de tussenoplossing die ook door Cynthia Pallandt is genoemd: laten we nog eens goed de voors en tegens uitzoeken. Dat lijkt mij beter. [stukje onverstaanbaar, microfoon uit, 3:14:25 op geluidsopname] ... doet recht aan de beelden in deze vergadering, denk ik.

Voorzitter: Die laatste zin, het doet recht aan de beelden; als ik zo de beelden doe, de heer Overeem, u bent het daarmee eens, dat er nuances zijn hier in enkelvoudige of meervoudige voordracht en dat we dan beter toch kunnen vragen – zo had ik het ook eigenlijk bedoeld – dat we het ministerie schrijven: kom met een verkenning van de twee. Want er zijn hier ook duidelijk verschillende standpunten.

De heer Overeem: Het is prima dat er hier verschillende standpunten zijn, maar ik weet niet of een advies van een ministerie iets gaat oplossen wat dat betreft. Want dan krijgen we een advies en dan krijgen we nog steeds dat iedereen erover kan denken wat hij nu denkt of straks denkt. Dan krijgen we dezelfde discussie nog een keer.

Voorzitter: Nee, hier niet denk ik, maar ik merk dat we hier niet op een lijn zitten.

Mevrouw De Regt-Taks: Ja, misschien een praktische oplossing: enkelvoudige opdracht, maar als we een verordening vast moeten stellen voor een nieuwe dijkgraaf, kunnen we in die verordening zelf opnemen dat onze vertrouwenscommissie twee personen kiest. Maar dan hou je wel je autonomie. Je kunt het gewoon in je verordening opnemen hoor, dat je twee personen kiest. Een eerste en een tweede.

Voorzitter: Het idee is dat het nu wettelijk wordt vastgelegd, dus wat dat betreft kun je dat dan niet in een verordening even nog anders regelen, dat is het punt.

Mevrouw Jetten: Mag ik voorstellen dat we gewoon even stemmen, is dat niet veel handiger? Ik bedoel, laten we gewoon even de stemkastjes gebruiken: wie is er voor meervoudig of tegen? Dan kunnen we zien of er een meerderheid is en die wint het dan gewoon.

Voorzitter: Zo meteen daar even over stemmen, want dat is het meest democratisch. Ik kijk of er nog andere punten op dit moment zijn?

We gaan daarover stemmen, maar dan moeten we natuurlijk helderheid hebben: waar gaan we over stemmen? Er is vanavond dus naar voren gekomen om het aan te scherpen, dan is mijn voorstel om eerst te gaan stemmen over wie voor is, voor meervoudig. Dus dat is dan een verandering en dan is dus het idee: wie is voor meervoudig? Dan kun je in meervoudigheid ook weer allerlei smaakjes doen, een verkenning of meteen stellig. Dan zou ik in uw geval een beetje middeltekst kiezen, dat we een optie van meervoudig, eventueel een meerderheid, als dat zo is naar voren brengen. En als die hier dadelijk niet is, dan houden we het op enkelvoudige voordracht. Dus nu komt er de gelegenheid om te stemmen. Dan kunt u voorstemmen als u voor meervoudig bent.

We gaan toch even strak door. 19 personen hebben voor meervoudig gestemd, dus we zetten een passage in de tekst die duidt op meervoudige meerderheid hier, als ik het zo mag noemen.

Als dat dan zo is, dan stel ik voor dat we de discussie afronden en het besluit zoals dat er ligt... In ieder geval de heer Van der Kallen en ook de CDA-fractie vragen daar een aantekening dat ze hier geen voorstander van zijn.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ons Water vraagt een aantekening.

Voorzitter: Ons Water vraagt een aantekening en dat geldt ook voor de CDA-fractie. Dan wordt daar een aantekening van gemaakt, dat die zich niet herkennen in het voorstel om daar de rol van de commissaris te positioneren. Dan is aldus besloten.

Besloten:

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de reactie op de ledenbrief inzake procedure (her)benoeming voorzitters waterschappen, waarbij:

1. Aandacht wordt gevraagd voor de autonomie positie van het algemeen bestuur op de volgende onderdelen:

- a. Rol van Commissaris van de Koning enkel als rijksorgaan in deze procedure;
- b. Verhouding algemeen bestuur en Commissaris van de Koning, inclusief duidelijke rollen en taken;
 - i. Het inschakelen van een werving- en selectiebureau is voorbehouden aan de vertrouwenscommissie;
 - ii. De betrokkenheid van de Commissaris van de Koning bij de profielschets wordt expliciet gemaakt, en het schrijven en vaststellen ervan blijft een AB aangelegenheid;
 - iii. Bij de kandidaatselectie geeft de Commissaris van de Koning een niet bindend advies, onder gelijktijdige verstrekking van alle kandidaten.

2. Aandacht te vragen voor het toevoegen van de volgende onderwerpen voor het vervolg:

- a. meervoudige voordracht;
- b. screening door de Commissaris van de Koning;
- c. wettelijke verankering geheimhouding;
- d. wijze van verzending voordracht;
- e. bredere rol van Commissaris van de Koning als rijksorgaan in relatie tot voorzitter van een waterschap.

2.f Adviesnota Consultatieronde regionaal plan energiesysteem – West-Brabant Energie in Balans

Voorzitter: Dan zijn wij toe aan agendapunt 2.f, adviesnota Consultatieronde regionaal plan energiesysteem. Daarvan ga ik inventariseren wie hierover het woord wil voeren.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Ik moet eerlijk zeggen dat de commissie die we gehouden hebben over dit onderwerp een heel goede commissie is geweest. Alle fracties hebben hun inbreng kunnen hebben en die zien we ook vertaald in het advies, of de wensen en bedenkingen die er nu liggen. Alleen, wij als West-Brabant Waterbreed hebben één aandachtspunt: het feit dat landbouwgronden gevrijwaard worden van zonnepanelen, behalve – een heel grote uitzondering – dat ze wel ingezet kunnen worden voor de eigen energieopwekking in verband met energie als strategische assets. Het tweede punt is dat de risico's van energieopwekking meegenomen worden in de verdere uitwerking van het RPE. Dat is het eigenlijk, de rest vinden wij helemaal goed omschreven.

De heer Maas: Voorzitter. Onze commissies worden niet genotuleerd, maar soms verdient een uitspraak het om in onze archieven te worden opgenomen. Laatst gaf de heer Knook een rake omschrijving van het fenomeen politicus: als we het niet hebben willen we het hebben, en als we het hebben dan willen

we het niet meer. Die uitspraak spookte door mijn hoofd toen ik hoorde dat de Tweede Kamer net een motie heeft aangenomen die de RES-regio's weer bij het restafval wil zetten. Wat een verspilde energie zou dat zijn, en het is niet de eerste keer dat landelijk een gebiedsgerichte aanpak dwarsboomt. Wil men de regio's soms liever niet te veel macht geven? Wij roepen de portefeuillehouder op om een stevig signaal richting Den Haag te geven, dat dit niet de manier is om met deze enorme regionale inspanning om te gaan.

Dan inhoudelijk: de Partij voor de Dieren hoopt dat de energietransitie ons naar een systeem van korte lijntjes kan leiden waarin overconsumptie, overproductie en het gesleep met producten ons bestaan niet meer overheersen. De samenleving kan een stuk lokaler en decentraler. In het regionaal plan energie las ik de woorden 'warmtegemeenschap' en 'buurtbatterijen'; die klinken inderdaad zelfvoorzienend, zoals de anarchist Bakunin zich ooit droomde. No wonder that the powers that be een beetje zenuwachtig worden, straks doppen we onze eigen boontjes nog in de regio. En nu ik het toch over de agrarische sector heb: we delen de gedachte achter het ingediende amendement dat er betere plekken zijn voor zonnepanelen dan landbouwgronden, maar zien de voorgestelde toevoeging als net wat te symbolisch en te specifiek voor de nota die vanavond voorligt. Ook de landbouwgronden kunnen trouwens wel degelijk helpen om de noodzakelijke versnelling in de energietransitie voor elkaar te boksen, bijvoorbeeld door dubbelgebruik. En wanneer de vee-industrie eindelijk inkrimpt komt er genoeg plek vrij voor de landbouw, natuur en duurzame opwek.

Tot slot nog even naar onze core business: de waterschappen zullen er alles aan moeten doen om de opbouw van circulaire waterketens te versnellen. Goed dus dat onze reactiebrief juist dit thema benadrukt. Een pilot op het festivalterrein van Zwarte Cross bleek al een succes, maar voor de uitrol van zulke lokale decentrale innovaties moeten nog vele juridische hobbels worden weggenomen; laten we erop aandringen dat Den Haag daar haar energie in steekt. Dank u wel.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. Zoals ik in de commissie al aan had gegeven is het beeldvormende en oordeelvormende voor ons als Partij van de Arbeid eigenlijk dat je het mooi uit elkaar kan halen. De discussie die we straks bij een ander punt hebben gehad ga ik niet herhalen, maar dat wil ik toch nog maar een keer gezegd hebben. Alleen, in dit geval was het gewoon overmacht. En als er overmacht is, moet je eigenlijk zo snel mogelijk handelen en dan denk ik dat we alleen maar de complimenten kunnen geven aan de ondersteuners van onze organisatie maar ook aan de portefeuillehouder, dat de stukken op tijd zijn aangeleverd en dat de tijdsplanning die u had aangegeven gewoon gehaald is. Ik had ook aangegeven namens de Partij van de Arbeid dat we toch nog even moesten sparren over de kernenergie. Dat hebben we gedaan, het is niet dat we zeggen dat we dit nu dan niet gaan steunen, dat gaan we wel doen, maar het had er voor ons niet in hoeven staan omdat we daar andere ideeën over hebben. Maar het is goed omschreven, wat mevrouw De Regt ook al aangaf. Er is goed geluisterd naar alle punten die in zijn gebracht en die zijn ook op een juiste manier vertaald waarbij we kunnen zeggen, vanuit de wensen en bedenkingen die we nu op papier hebben staan, dat we dat kunnen doen. Langs de andere kant hadden we dan misschien ook wel toe kunnen voegen: joh, misschien is er ook nog wel ergens een stortplaats die gesloten is, waar ook nog een zonnepark op gezet kan worden? Dat had ook een juiste toevoeging kunnen zijn, om daar misschien mee aan de slag te gaan in onze regio.

Dan wil ik toch nog reageren op het amendement dat ook nog in is gediend. Ik weet niet of dat dat nog wordt toegelicht verder, maar dit vinden wij eigenlijk niet nodig om te steunen. Waarom niet? Omdat zoals ik en de Partij van de Arbeid naar de regionale energiestrategie kijken en ook zoals het nu dan tegenwoordig noemen – ik vind het nog even een moeilijke term – regionaal plan energiesysteem, en dan vooral met energie in balans. Wij zijn volgens mij als waterschap zelf verantwoordelijk voor onze eigen gronden en het is niet dat de organisatie van de samenwerking bepaalt wat er op onze gronden komt. Dus ik denk dat het overbodig is om het daarin op te nemen, als het zover is dat we zeggen: we hebben gronden en we moeten zelf kijken hoe we onze energie gaan opwekken, en als we daar de

gronden voor nodig hebben kunnen we die discussie op dat moment voeren bij ons in het AB. Dus tot zover voor deze termijn.

Mevrouw Korst-Dingemans: Voorzitter. Onze wensen en bedenkingen die we als waterschap inbrengen in het regionaal overleg, samen met de zestien gemeenten hier in de regio. Het is heel waardevol om daar als waterschap ook voldoende inbreng te hebben. Het waterschap beschouwt het regionaal water- en bodemprogramma als leidend, staat erin. Wij vragen ons af: het is natuurlijk nog niet vastgesteld, hoe kan dit dan leidend zijn? Het waterschap moet ook in het geheel, zoals we in het verleden ook in de zonneladder hebben afgesproken, kostenbesparend werken door bijvoorbeeld onder andere meer dan 40% duurzame energie van het totale verbruik van het waterschap uit de afvalwaterzuiveringen te blijven halen. Dit is één voorbeeld. We moeten dus ook aandacht houden voor de zonneladder en het meervoudig ruimtegebruik om energie op te wekken. We vroegen ons af waarom die zonneladder eigenlijk niet is bijgevoegd.

We steunen de motie van West-Brabant Waterbreed om te onderstrepen dat we als CDA vinden dat er geen zonnepanelen op landbouwgrond thuishoren, dus ook niet op de gronden van het waterschap. Er zijn genoeg logistieke parken en logistieke bedrijven waar geen zonnepaneel op ligt; leg ze eerst daar maar op. Daarnaast staat erin dat de wensen en bedenkingen moeten leiden, of die we met zijn allen moeten gaan formuleren, die moeten wat ons betreft leiden tot een efficiënte samenwerking in onze regio. Het CDA mist hierin de samenwerking met de bedrijven. Het doel van een efficiënte samenwerking moet zijn: gaan voor een elektriciteitsnet dat het vervoer van meer elektriciteit aankan. Nu is er sprake van netcongestie en dat zijn zorgen waardoor bedrijven, nieuwbouw en energieprojecten vaak geen elektriciteit meer kunnen afnemen of leveren. Tot zover.

De heer Pals: Voorzitter. De VVD staat positief achter het regionaal plan energie. Er zijn heel veel problemen waar we ons de kop aan moeten bieden, op het gebied van energie. Inderdaad, netcongestie is daar een heel groot probleem in; we willen meer circulariteit, we willen meer zelf opwekken, we willen meer energie opslaan en terugleveren, maar om dat voor elkaar te boksen moet je wel de capaciteit op je elektriciteitsnet hebben. Op dit moment zit het net vol. Er is in december weer een uitspraak geweest dat er weer minder stikstof uitgestoten mag worden, dus bouwplannen komen ook op slot te staan. Wij zien daar toch wel uitdagingen in, gezien de netcongestie. Je moet je net gaan uitbreiden, dus je moet gaan graven, je moet gaan uitbreiden, daar komt ook weer stikstof bij kijken. Dus onze vraag is: in de technische antwoorden staat dat netcongestie een onderdeel wordt van de gebiedsaanpak. Wij hadden liever gezien dat netcongestie een prominenter plaats had gekregen in het grotere regionaal plan energie, omdat het zo'n groot probleem is. We zouden wel graag willen weten van de portefeuillehouder hoe hij daarmee omgaat, met netcongestie in combinatie met die stikstofuitspraak. Tot zover, voorzitter.

De heer Arnold: Voorzitter. Veel waardering voor de portefeuillehouder en de ambtenaren die ondersteunend zijn geweest in het opstellen van de reactie, zo snel. Er is goed geluisterd naar wat er in de commissie is besproken, dus wat dat betreft zijn wij ook akkoord met het voorstel. Ik ga niet herhalen wat er al door met name de fracties van Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid is gezegd, maar wij steunen het amendement ook niet; wij vinden dat het veel te specifiek is. Er wordt in het amendement ook alleen gesproken over landbouwgronden die in ons bezit zijn. Mocht het ooit aan de orde zijn dan gaan wij daar zelf over en we hebben niet de RES nodig om daar besluiten over te nemen. Tot zover, dank u wel.

De heer Post: Voorzitter, geachte luisteraars, wij stemmen in met de adviesnota en met de wensen en bedenkingen. Duidelijke aanpak. En overigens: de Tweede Kamer is niet tegen de RES, maar wil dat de provincies het voortouw nemen in plaats van een nieuw bestuursorgaan RES.

Dan het amendement. Na een avond vol moties, amendementen, sub 2.a versus meervoudig sub 3.a, Bekunin en die onvermijdelijke Thorbecke snakken wij naar wat inhoud. Eigenlijk zijn wij geen voorstander van zonneparken op het platteland. Over windmolens kun je van mening verschillen, of die wel of niet mooi zijn, maar zonneparken vinden wij over het algemeen een landschappelijke aanfluiting. Dus in die zin zijn wij het eens met het amendement. Wij zijn voorstander van de provinciale zonneladder: niet in natuur, vooral op daken, dan pas op land en maximaal 25 jaar gebruiken. En ja, met die ladder komt landbouwgrond toch in beeld. In de toelichting van het amendement staat om eerst maar eens stortplaatsen, plekken langs snelwegen en daken te benutten; daar zijn wij het van harte mee eens, maar dat is wel de zonneladder. Ik ken veel foeilelijke zonneparken op het platteland, maar het kan ook anders, zie bijvoorbeeld het bijgevoegde projectenboek met verrassende voorbeelden, waar we positief over zijn. Ik noem er twee: het tien hectare grote zonnepark Dorst, met veel bloeiende kruiden voor insecten en vogels. De kern daar is dat overheid en burgers verantwoordelijkheid nemen voor klimaat en energie op eigen grondgebied. Een sociale en natuurrijke benadering die onze sympathie heeft. Twee: het zonnepark Markiezaat. Daar heeft Shell, in samenwerking met Naturalis Biodiversity Center uit Leiden, een zonnepark gerealiseerd met patrijzenstroken, bijenkasten, bloemdijken en meidoornhagen. Uit onderzoek bleek een fors rijkere biodiversiteit dan op agrarische of stedelijke gronden. In de energiemix van zon, wind, groen gas en warmte moeten we voorzichtig zijn met uitsluitingen. Het a priori uitsluiten van landbouwgrond vinden we daarom te zwart-wit. Zij zeggen: nee, mits. Wij willen kansen pakken. Daarom zijn wij tegen dit amendement, maar misschien kan het nog aangepast worden. Dank u.

De heer Dujardin: Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de complimenten, want dat heb ik ook teruggekregen vanuit onze fractie, over de behandeling in de commissie en de manier waarop dat is gedaan, en de snelheid waarmee het is gebeurd. Ik denk dat het goed is dat we dat ook af en toe zeggen, want we zeggen het ook als we niet tevreden zijn, om het zo maar te zeggen.

Wij staan ook positief tegenover het resultaat zoals u dat aan ons voorlegt. Wij steunen niet het amendement, zoals dat door mevrouw De Regt is aangegeven, om redenen die door voorgangers ook al zijn gezegd, zowel door de heer Maas als de heer Post. We moeten niet op voorhand uitsluiten, daarnaast gaan wij als waterschap over onze eigen gronden en zou je elke keer daarover een besluit moeten nemen. Ik ben wel van mening – maar dat zal niemand anders zijn – dat je, als je zonnepanelen neerlegt, eerst moet gaan kijken naar de grote daken van onze distributiecentra et cetera. We zien gelukkig ook goede voorbeelden zoals zonnepanelen langs rijkswegen, kijk bij Etten-Leur of een vuilstort, de heer Post heeft al twee voorbeelden genoemd. Bij De Bollendonk in Etten-Leur is ook een vuilstort die op een goede manier is gebruikt in combinatie met natuuraanleg, dus er zijn heel goede mogelijkheden. En in de laatste plaats zou het kunnen zijn dat je ook naar landbouwgrond moet kijken om met elkaar de doelen te halen en dan moet je niet te rigide zijn om het nu uit te sluiten. Dat is de reden waarom wij tegenstemmen.

De heer Vruwink: Voorzitter. Even een reactie op de laatste spreker. Zonnepanelen op daken is eigenlijk een heel slecht plan. Ten eerste moet je het gewicht weten en de constructie van het gebouw. Bovendien zijn heel veel distributiecentra van een eigenaar maar niet van de gebruiker, daar zit dus al een discrepantie. En het brandgevaar is natuurlijk gigantisch op daken en als het dan brandt, dan krijg je heel veel glas en andere rotzooi op landbouwgrond onder andere en dat vinden koeien bijvoorbeeld niet echt fijn om in te lopen. Dat vind ik echt een groot nadeel. Ik zou ervoor pleiten om dat weg te laten. Dank u, tot zover.

Voorzitter: Dank u, de portefeuillehouder de heer De Beer.

De heer De Beer: Voorzitter. Dank voor de complimenten, die ga ik zeker overbrengen aan de ambtelijke organisatie.

Ik begin bij de heer Maas, want u refereerde aan de motie die vorige week aangenomen is in de Tweede Kamer en die heeft betrekking op het opheffen van de RES-regio's per 2030. Minister Hermans heeft de motie ontraden, dus het is nu even afwachten wat ze er überhaupt mee gaat doen, of ze hem naast zich neer gaat leggen of dat ze er invulling aan gaat geven, of dat ze er aangepast invulling aan gaat geven. Ik zit morgen bij het Brabantbreed bestuurlijk overleg energie, dat is het eerste platform waar ik mij er in ieder geval hard voor ga maken om te zorgen dat we echt de goede energie op de RES houden. We zijn bezig met mooie dingen en de opgave blijft staan.

Mevrouw Korst had het over water- en bodemsturend leidend, hoe kunnen we daaraan refereren als het addendum nog niet is vastgesteld? We refereren inderdaad aan het addendum bij onze wensen en bedenkingen, als zijnde de beleidsvoornemens die er zijn, maar het principe van water- en bodemsturend vinden we in ieder geval belangrijk, of dat nu in het addendum opgenomen staat ja of nee. Ik hoorde u ook iets vertellen over de bedrijven; die zijn meegenomen in het hele proces van de totstandkoming van het huidige regionaal plan energiesysteem, in de klankbordgroep. Dus de bedrijven zijn volledig aangehaakt bij dit proces.

Uw buurman de heer Pals heeft een concrete vraag aan mij, hoe ik denk dat we om moeten gaan met netcongestie in relatie tot het stikstofprobleem. Ik heb daar voor nu geen concreet antwoord op, dat komt omdat per situatie de situatie ook anders is. Als er projecten zijn dan kijken we daar op dat moment naar en te zijner tijd zullen wij daar ongetwijfeld een bepaalde lijn in gaan volgen. Dan ga ik richting het amendement. Wij dragen als Brabantse Delta uit dat we duurzame energie en de energietransitie belangrijk vinden. Wanneer wij aangeven dat die transitie pertinent niet op onze landbouwgronden plaats kan vinden tenzij de enige genoemde doelstelling geldt, straalt dat iets naar buiten uit dat niet past bij onze doelstellingen. Bovendien zullen onze landbouwgronden in de praktijk al niet snel benut worden voor het plaatsen van zonnepanelen, want als we die gronden strategisch aankopen doen we dat met het doel om deze te ruilen of om er natuur van te maken en niet met het doel om er zonnepanelen op te leggen. Uitzondering hierop is inderdaad, zoals mevrouw De Regt aangeeft, de nota energie als strategische asset. Stel dat uit onderzoek blijkt dat na het toepassen van de zonneladder toch zo'n veld nodig is naast een zuivering, bijvoorbeeld voor eigen energieopwek van die zuivering achter de meter, dan leggen wij dat ter besluitvorming voor aan u als algemeen bestuur. Dus er is binnen het huidige beleid al ruimte om per situatie te bepalen of we wel of geen zonneveld toepassen. Hierbij is dat dus alleen mogelijk wanneer we dat doen voor onze eigen energievoorziening en na een strenge toets van de zonneladder, dus echt wanneer het niet anders kan. De tekstuele toevoeging die het amendement daarmee voorstelt acht ik daarmee onnodig en dat geldt ook voor het tweede punt, om de risico's van energieopwekking mee te nemen in de verdere uitwerking van het regionaal plan energiesysteem. Ik meen dat met dit punt onder andere bedoeld wordt op bijvoorbeeld de circulariteit van zonnepanelen, die hebben ook een bepaalde levensduur en dat valt mijns inziens onder wens of bedenking nummer 2, waarin we meer aandacht vragen voor circulariteit. Dus omdat ik de tekstuele voorstellen onnodig acht en de toevoegingen wel heel erg specifiek zijn voor een regionaal document, raad ik het amendement af.

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de tweede termijn, wie wil in het kader daarvan het woord?

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Wat betreft de risico's van energieopwekking die ik in het amendement opgenomen heb: dat betreft eigenlijk de risico's waarbij branden kunnen ontstaan, ontploffingen... We hebben straks nieuwe energiebronnen, maar we weten nog niet wat de effecten zijn. Een batterijpark, wat kan het effect zijn als daar ontploffingen zijn? Dus in die geest bedoel ik het, ik bedoel met circulair niet dat je het moet kunnen hergebruiken want dat staat er al duidelijk in. Ik

bedoelde dus echt de risico's die plaats kunnen vinden, met waterstofauto's bijvoorbeeld of met elektrische auto's die in parkeergarages staan, het algemene beeld.

Wat betreft de landbouwgronden; wij hebben er expres bijgezet dat een uitzondering is als ze voor onze eigen energie nodig zijn, dan kun je gewoon landbouwgronden gebruiken, dan kun je daar zonnepanelen op leggen. Wij vinden het naar de buitenwereld toch wel belangrijk dat wij aangeven: landbouwgronden zijn eigenlijk voor voedsel en we hebben heel veel schaarste op het gebied van landbouwgronden, dat wordt eigenlijk alleen maar erger. En zoals ook meerdere partijen gezegd hebben: er zijn zo veel andere mogelijkheden. Dus ik wil het amendement toch inbrengen en in stemming brengen. Ik weet niet of ik een meerderheid krijg, dat ga ik zien. Het is mijn allereerste amendement wat ik hier wegleg en om het dan in te trekken vind ik eigenlijk wel heel jammer.

De heer Post: Voorzitter. Ik wil graag reageren op mevrouw De Regt. U hoorde in mijn betoog, daar sloot ik ook mee af ... Ik haalde als voorbeeld aan, dat deed de heer Dujardin ook, in het voorbeeldenboek zijn heel mooie voorbeelden genoemd en u weet zelf ook, u kent ze natuurlijk ongetwijfeld ook als u rondrijdt, er zijn heel veel slechte voorbeelden. In heel Nederland liggen ze en je rijdt naar Duitsland of Spanje of Frankrijk, je komt echt die vreselijke velden tegen waar alles onder verpieterd is. Maar er is een aantal heel goede voorbeelden, zowel in sociale zin – gemeenschappen die meedoen – als goede, rijke natuur, Naturalis werkt daaraan mee. We hebben ook gezegd: dat is een opening, maar dat is wel een ander soort verhaal. Dus dan zeggen wij gewoon: ja, dat zou kunnen. Hoe kijkt u daarnaar?

Mevrouw De Regt-Taks: Ik kan heel beknopt zijn, want eigenlijk staat in het amendement dat, omdat we een uitzondering hebben in verband met energieopwekking voor onze eigen waterzuiveringen enzovoort. Dus daar zou je dat in kunnen voegen, in kunnen lezen bij wijze van spreken.

Voorzitter: Dit was uw bijdrage? Oké, dan ga ik door naar de heer Maas.

De heer Maas: Voorzitter. De Tweede Kamer is misschien niet tegen de RES-strategie maar wel tegen die regionale overleggen. Ik denk echt dat zulke overleggen soms nuttiger zijn dan veel politieke overleggen, die vaak over de politiek zelf gaan; vanavond is er op zich weer een heel aardig voorbeeld van. En energie is, hoe je het ook wendt of keert, toch een vrij technocratisch proces, dan moet je dus met boots on the floor in de regen gewoon bij elkaar gaan zitten en niet met een stel politici, die zijn voor de grote lijnen. Bijvoorbeeld om nee te zeggen tegen kernenergie, straks bouwen ze nog kerncentrales op landbouwgronden, dat lijkt mij ook niks maar met die Agri-PV kunnen we denk ik wel wat.

Wat ik nog wilde aanstippen als nabrander is dat een groot deel van het RPE gaat over de Powerport Moerdijk. Er wordt solidariteit van ons gevraagd en we weten dat binnen de hekken de ruimte op is, dat vernamen we toen ze laatst bij Provinciale Staten langskwamen. Maar buiten de hekken is het ook woekeren met ruimte, ook met waterschapsdoelen voor waterveiligheid, waterkwaliteit, natuurlijke ruimte voor de rivieren. Dan vraag ik mij wel af: is men in Powerport ook wel echt bezig met zelf energie besparen in plaats van steeds uit te willen breiden? Dat leek me ook wel iets om in de bedenkingen mee te nemen.

Maar ik zal energiepositief besluiten: een complimentje voor de Wildertse Arm, een project met TenneT, en ik denk dat er veel meer potjes met geld op het waterschap liggen te wachten om het realiseren van natuur bij energieprojecten mogelijk te maken, dus laten we daarmee aan de slag gaan. Dank u.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. Ik wilde nog even reflecteren op de portefeuillehouder met betrekking tot hoe hij met de vragen is omgegaan en ook met het afraden van het amendement. Dat wilde ik alleen maar onderstrepen, de suggesties die u aan heeft gegeven, dat we altijd nog gewoon onze gronden niet alleen voor eigen gebruik hebben maar juist ook voor het ruilen en zorgen dat we ook andere zaken voor elkaar kunnen krijgen. Dus dat vind ik een extra argument om juist niet het

amendement te steunen en ik roep anderen ook op om daar goed over na te denken, voordat ze daar wel hun steun aan geven. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Korst-Dingemans: Voorzitter. Mevrouw De Regt, bedankt voor uw heel enthousiaste betoog. Als je kijkt hoe ze er in Den Haag over denken, heel veel partijen hier zijn ook vertegenwoordigd in Den Haag en we hebben natuurlijk ook de voorkeursvolgorde vastgesteld voor de zonnepanelen. Dat weten denk ik alle partijen zelf ook en ook de Partij van de Arbeid is daarbij betrokken; zonnepanelen op daken en gevels één. Trede twee: onbenutte terreinen in bebouwd gebied. Drie: onbenutte terreinen in landelijk gebied en trede vier: landbouw- en natuurgronden. Dat is de volgorde zoals men daar in ons land over denkt, dus ik wil graag uw betoog ondersteunen en wij zijn als CDA hartstikke tegen zonnepanelen op landbouwgronden. Dank u wel.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter, bij interruptie. Ik wil nog aan mevrouw Korst vragen: mevrouw De Regt gaf aan dat er een tekort is aan landbouwgronden voor ons voedsel. Waar blijkt dat uit en kunt u onderbouwen dat het juist het tegenovergestelde is?

Mevrouw Korst-Dingemans: Dank je wel voor deze vraag. Wij hebben het hier echt over de RES. We gaan vandaag praten over de RES, hoe we die inpassen samen met onze zestien gemeenten. Ik denk dat ook mijn buurman straks betoogd heeft over de netcongestie en dat het daarover gaat. Als we hier een onderdeel uitpakken over de landbouwgronden, dan denk ik dat we die discussie op een andere manier moeten voeren.

De heer Dujardin: Voorzitter. Eerst een korte reactie op de heer Vruwink, die mij aanviel over de panelen op daken en dergelijke. Of aanviel... Maar het zijn wel de mogelijkheden die er zijn en het is niet zozeer dat de zonnepanelen brandgevaarlijk zijn, maar de gevolgen wel. Dat is bij asbest vaak ook en dan moeten we heel veel schuren in Nederland gaan slopen, als we dat gevaar weg willen brengen. Dat geldt ook voor de risico's die mevrouw De Regt noemt; natuurlijk zijn er altijd risico's en dat geldt voor alles, maar als wij dat als belemmering voor elke innovatie voorzien dan komen we geen stap verder in ons land. Dus wat dat betreft is dat voor mij niet een punt om het niet te doen. Ik heb overigens ook zonnepanelen op mijn dak liggen en ik ben daar heel erg gelukkig mee, want dat scheelt een hele hoop met een warmtepomp, dat begrijpt u ook.

Voor de rest is het ook zo dat ik denk dat met betrekking tot die landbouwgronden de provincie al een duidelijke uitspraak daarover heeft gedaan en dat de motie wat dat betreft eigenlijk overbodig is, omdat er al gewoon afspraken liggen en meerdere partij hebben steeds aangegeven: de zonneladder is de ladder waarlangs je hem legt en ik denk ook dat de portefeuillehouder dat nog eens duidelijk heeft gemaakt. Dus wat ons betreft is het amendement overbodig.

De heer Vruwink: Nog even terug, asbestrenovatie lijkt mij perfect, dat moet je vooral gaan doen. Zonnepanelen op daken blijft echt heel gevaarlijk, ik ken een heel aantal projecten waar brand ontstaan is in een pand, door het dak heen geslagen en de brandweer heeft het gewoon laten afbranden, weg. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Dan praat je over heel grote panden, zoals de Primark in Roosendaal. Zo'n soort pand is afgebrand ergens tussen Hamburg en Berlijn en de eigenaar wil nooit meer zonnepanelen op zijn dak, ook in Roosendaal niet.

Voorzitter: In snap het de eerste keer, maar het is natuurlijk een hoofdlijnen debat en voor je het weet hebben we onze tijd overschreden. Dus mijn idee zou zijn dat ik nu de portefeuillehouder het woord mag geven, want er is al vaak... Je hebt al een tweede termijn gehad, Klazien. Binnenkort moeten we vrijdag weer terugkomen hè? U heeft het reglement... De portefeuillehouder.

De heer De Beer: Voorzitter. De RES West-Brabant blijft gelden en het RPE is een verrijking op dat document. In de RES West-Brabant zat met name ook een stukje over besparing. Als we kijken naar Powerport regio Moerdijk, dan geldt ook voor dat gebied nog steeds de RES en daar zit het principe van besparing natuurlijk ook in en dat geldt ook voor dat gebied.

De vraag van mevrouw Korst; wat ik net in mijn beantwoording ook aangaf, wat wij doen met onze gronden bepalen wij als waterschap zelf, dus per situatie dat er iets kan gebeuren komen wij hierlangs bij u in het algemeen bestuur, dus ik hoop dat dat een soort van geruststelling biedt. Dan kom ik toch terug op het amendement van mevrouw De Regt: op het eerste punt, wat ik net aangaf, met de redenen die ik noemde, daar kan ik echt niet in meegaan. Tenminste, dat ontraad ik, ik zal het op die manier zeggen. Op het tweede punt, zoals u het schetst, daar kan ik mij in vinden dus als u dat in stemming brengt dan ben ik benieuwd hoe daarop gereageerd wordt.

Voorzitter: Dit was de reactie van de portefeuillehouder. Ik stel voor de beraadslagingen te sluiten... De heer Pals?

De heer Pals: Ik had in de tweede termijn nog het woord gevraagd.

Voorzitter: Excuus, ik ging te snel. U heeft het woord.

De heer Pals: Maakt niet uit voorzitter, dank u wel. Dank ook de portefeuillehouder voor het beantwoorden van onze vragen. Wij hadden als VVD graag gezien dat netcongestie echt een prominentere plek in het RPE had gekregen, omdat je gewoon een goed elektriciteitsnet nodig hebt om het overgrote deel van je doelstellingen uit het RPE te behalen.

Ingaande op het amendement: wij zullen het amendement niet steunen. En het is terug te kijken: ik als klassiek liberaal ga mee in de overtuigingen van de heer Post, je moet de kans die er is niet uit gaan sluiten. Dus wanneer het moet, zonnepanelen op landbouwgrond, dan moet het maar, je moet uiteindelijk ook je doelstellingen gaan halen en wanneer het op een nette en goede manier gedaan kan worden dan zullen wij dat steunen. Tot zover, voorzitter.

Voorzitter: We gaan eerst over het amendement stemmen via de stemkastjes.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. De portefeuillehouder heeft nu een dilemma opgeworpen, want van het tweede deel van het amendement zegt hij: dat kan ik meenemen, dat kan ik steunen. Als hij daar dan een toezegging op doet, wordt dat volgens mij meegenomen en uit het amendement gehaald. Dan dien ik het amendement in, alleen maar op de landbouwgronden. Is dat een mogelijkheid?

Voorzitter: Ik kijk naar de portefeuillehouder. Ja? Dus de toezegging die de portefeuillehouder doet, wil je die nog even herhalen, Wessel?

De heer De Beer: Dan zeg ik bij dezen toe dat we het tweede punt van het amendement als zodanig meenemen in onze wensen en bedenkingen.

Voorzitter: Dan komt nu het amendement in stemming, alleen op de landbouwgronden. Daar gaan de stemkastjes nu voor geactiveerd worden. Er is een vraag vanuit de Partij van de Arbeid.

Mevrouw De Koning-Bogers: Ja, ik vind het toch een beetje verwarrend, met de voorstellen die er nu in een keer allemaal liggen. Want zonder overeenstemming met stemming blijkt nu ineens punt 2 zeg maar overgenomen te worden, waar eigenlijk geen stemming voor is gedaan. Dus dat vind ik toch een

beetje een rare situatie, moet ik eerlijk zeggen. Dat de portefeuillehouder het niet ontraadt wil nog niet zeggen dat de andere partijen het daarmee eens zijn.

Voorzitter: Ik heb het idee dat het zo werkt, er ligt nu een amendement voor, dat is in stemming, waarbij het DB-lid heeft gezegd: één onderdeel neem ik wel over, maar ik ontraad het amendement. De stemming loopt.

Goed, ik stel voor dat we allemaal nu ook stemmen want sommigen hebben al het idee dat het erg laat wordt. Ik constateer dat 19 mensen tegen het amendement hebben gestemd en 9 voor, het amendement is verworpen.

Dan stel ik voor over te gaan naar het besluit zoals het er ligt. Heeft dat ieders instemming? Ja, dan is aldus besloten. Sorry, mevrouw De Koning.

Mevrouw De Koning-Bogers: Ja, sorry, maar u gaat er weer overheen.

Voorzitter: Waarom ga ik eroverheen?

Mevrouw De Koning-Bogers: Ja, punt 2 wordt zeg maar overgenomen door de portefeuillehouder, maar dat wil niet zeggen ... Ik heb daar nog geen debat over gevoerd, wat ik daarvan vond. Ik heb wel iets gevonden van het amendement, dat ik daar niet achter stond, maar ik heb niet aangegeven dat, als het opgenomen wordt in de wensen en bedenkingen, of ik het daarmee eens ben.

Voorzitter: Ja, daar heeft u gelijk in, u kunt een stemverklaring geven.

Mevrouw De Koning-Bogers: Dus ik wil daar een stemverklaring van geven, dat is dus hetgeen wat ik nu dan voorstel.

Voorzitter: Ja, natuurlijk, ga rustig uw gang.

Mevrouw De Koning-Bogers: Maar ik vind het nog steeds vreemd dat het op deze manier is overgepakt, moet ik eerlijk zeggen. Dus de Partij van de Arbeid geeft aan met de laatste aanpassing van punt 2... Ik kan het even voorlezen: door het gebruik van verschillende energiebronnen zijn er ook risico's, denk hierbij aan gebouwen met zonnepanelen die in brand vliegen, ontploffingsgevaar bij batterijparken. Deze risico's zullen moeten worden meegenomen als er keuzes gemaakt worden, welke energieopwekking waar plaatsvindt. Dat hebben we niet in debat kunnen hebben, dus dat wil ik onderstrepen; door die manier van zakendoen vind ik dat we daar die stemverklaring voor nodig hebben, om aan te geven dat dit niet de manier van werken is.

Voorzitter: U heeft, denk ik, terecht een punt. Even los van de inhoud gaat het over: hoe loopt het dan in ons bestuurlijk verkeer? Want eigenlijk wordt door het DB gezegd: we ontraden een amendement, behalve een onderdeel. Dat onderdeel wordt dan door de indiener geïncasseerd, maar daar staat u dan even buiten, als ik het even zo mag zeggen. Dus ik vind dat u daar terecht een punt heeft, ik denk dat we ons dat op zijn minst moeten aantrekken, hoe dat dan niet goed loopt in het debat. Want dat is dan mijn leiding, dus die moet verbeterd worden maar dat is dan even zo gelopen. Het staat natuurlijk nu wel vast in de toelichting die u heeft gegeven in de stemverklaring, ik denk dat we even moeten nadenken over hoe we dat een volgende keer kunnen voorkomen, want dat is denk ik de belangrijkste reden dat u dat zegt.

De stemverklaring van de Partij van de Arbeid is dus genotuleerd en het voorstel is wel aangenomen, met daarbij de aantekeningen ... Want dat is denk ik wel zo, hè? Ik kijk even naar Wendy, het voorstel is voor de rest wel akkoord, ja?

(De heer Van der Kallen heeft de vergadering om 22.45 uur verlaten? Niet als zodanig benoemd, mevrouw Govers zegt dit zachtjes tegen de voorzitter)

Besloten:

1. **Het algemeen bestuur maakt de volgende wensen en bedenkingen kenbaar bij het Regionaal Plan Energiesysteem – West-Brabant Energie in Balans:**

Wensen en bedenkingen vanuit de opgaven van het waterschap

- Het waterschap beschouwt Water & Bodem sturend als mede leidend in de verdere uitwerking van het energiesysteem van de toekomst.

Het waterschap heeft samen met de RES-organisatie Water & Bodem sturend een plek gegeven in het RPE. De uitdrukkelijke wens van het waterschap is dan ook om dit expliciet mee te nemen in de uitvoering in de gebiedsgerichte aanpak. De koers en beleidsvoornemens in het Addendum van het Regionaal Water en Bodem Programma, opgesteld door de provincie, zijn hierin leidend. Het eigen Handelingsperspectief Water en Bodem Sturend van het waterschap is hier ook mee in lijn. Een voorbeeld hiervan is de beleidsuitwerking van lokale laagtes. Het waterschap is uiteraard bereid deel te nemen aan de gebiedscoalities om de ingezette koers te vertalen naar de concrete gebieden.

Het waterschap vraagt meer aandacht voor circulariteit

In het RPE valt op dat het duurzaam gebruik van grondstoffen één keer genoemd wordt in de leidende principes. Later komt het niet terug in de uitvoering. Het waterschap gaat voor een circulaire regio. Wens van het waterschap is dan ook om hier meer invulling aan te geven in de vorm van een onderzoek en / of ambitie.

Wensen en bedenkingen vanuit een bredere analyse op het Regionaal Plan Energie

- Het waterschap vraagt de RES-organisatie kansen & bedreigingen toe te voegen in het Regionaal Plan Energie

Voor het waterschap zijn de volgende punten in ieder geval van belang:

- Blijvende aandacht voor rechtvaardigheid en de betaalbaarheid van energie voor inwoners is nodig. Daarbij ook vasthouden aan de afspraak om te streven naar 50% lokaal eigendom uit de RES 1.0
- De keuzes van het Rijk om kernenergie wel of niet in te zetten in het toekomstige energiesysteem. Deze keuze ligt niet bij de RES en/of het waterschap, maar heeft wel invloed op het RPE, het energiesysteem, de ruimtelijke keuzes en de bijbehorende planning.
- Voor de ontwikkeling van nieuwe nationale energie-infrastructuur bestaat het risico dat regionale belangen en adviezen onvoldoende worden meegenomen in de besluitvorming. Het is daarom van belang om de regionale kennis en expertise vanuit de RES-samenwerking actief te betrekken en structureel te verankeren in de processen. Het waterschap onderschrijft en ondersteunt de bestuurlijke keuze om solidair te zijn met de Powerport.
- Blijvende aandacht houden voor de zonneladder en meervoudig ruimtegebruik bij de keuzes voor de opwek van zonne-energie. Het waterschap ziet ditzelfde principe ook als een kans om grip te krijgen op de ontwikkeling van batterijparken

3. **Hamerstukken**

- 3.a **Adviesnota Algemene subsidieverordening**

Voorzitter: Dan heb ik aan het begin van de vergadering aangegeven dat bij de hamerstukken de adviesnota Algemene subsidieverordening op verzoek alsnog hier aan de orde gesteld zou kunnen worden. Ik kijk ook naar de tijd, maar de heer Arnold kennende kan hij dat op hoofdlijnen, dus ik geef hem als eerste het woord.

De heer Arnold: Voorzitter. Ik wilde eigenlijk maar één punt naar voren brengen. Ik ben een amendement op dit voorstel van plan, ik heb het eigenlijk ook al ingediend en ik wil dat even toelichten. Daar hoort ook bij dat wij in het voorstel ook een nadere duiding hebben gekregen van hoe wij bepaalde zaken moeten zien als het gaat om bevoegdheidsverdeling; daar wil ik mee beginnen. Voorzitter, ik was verrast door de nadere duiding die door het DB bij de stukken was gevoegd over dit onderwerp. Het DB leek tot de conclusie te komen dat bij wet de bevoegdheid tot het vaststellen van een nadere regeling is toevertrouwd aan het DB en dat die dus niet kan toekomen aan het AB. Ik heb daar bewust technische vragen over gesteld, om daar absolute duidelijkheid over te krijgen, en het antwoord bevestigde mijn vermoeden: alleen het DB, zo wordt gesteld, is bevoegd tot het vaststellen van een nadere regeling. Dat antwoord kan ik niet volgen. Artikel 77 van de Waterschapswet bepaalt dat de bevoegdheid tot regeling en bestuur berust bij het algemeen bestuur. Artikel 24 bepaalt dat het dagelijks bestuur belast is met de dagelijkse aangelegenheden van het waterschap. In het antwoord op de technische vragen wordt nu gesteld dat het vaststellen van nadere regelingen – ik denk dat bedoeld is in zijn algemeenheid – op grond van dit artikel een bevoegdheid zou zijn die toekomt aan het dagelijks bestuur. Dat kan er bij mij niet in. Een nadere regeling is de laatste graad van regelgeving, echt vaststellen van regelgeving is een daad van wetgeving en zeker geen dagelijks-bestuurstaak. Als dat wel zo zou zijn, dan zou het voorstel van uw zijde als voorzitter moeten zijn om het in te dienen amendement te ontraden, omdat je met een amendement nooit een bevoegdheid kunt ontnemen van degene aan wie die bevoegdheid bij wet is toegekend. Denk bijvoorbeeld aan beslissen - het is een technisch verhaal, maar het is wel belangrijk – op aanvragen om een omgevingsvergunning of het nemen van handhavingsbesluiten. Dit kan een AB met een besluit ook niet afnemen van het DB. Maar goed, in het antwoord op de technische vragen wordt gesteld dat het indienen van een amendement wel mogelijk is en dat heb ik dan ook gedaan. En waarom heb ik dat gedaan? Omdat ik vind dat de bevoegdheid gewoon bij het AB hoort en dat wij kunnen beslissen of we in een regeling wel of niet overgaan tot het geven van een delegatie in de regeling aan het DB.

Dan de inhoud, die heb ik ook voorgelegd in het stuk. Deze algemene subsidieverordening gaat alleen maar over het stellen van algemene regels, die gaat niet over de inhoud. Uitgangspunt is dat juist bij nadere regelingen die inhoud wordt bepaald en dat het dan moet gaan over wat voor soort van activiteiten subsidies kunnen worden verstrekt, aan wie die subsidies kunnen worden verstrekt, welke doelgroep dat is, of er sprake is van een subsidieplafond, wat het totaal te verstrekken bedrag aan subsidie is – en dat kan echt in de papieren lopen, want dat weten we op voorhand allemaal niet – en hoe dat wordt verdeeld onder betrokkenen die in aanmerking wensen te komen voor subsidie. Dat zijn allemaal zaken waar bij het huidige voorstel het AB qua bevoegdheid niets meer over heeft te zeggen. Dan kun je natuurlijk zeggen: laat er maar een toezegging komen om al die voorstellen te behandelen, maar dan moet je dat per zaak gaan doen en dat willen we niet. Alleen achteraf kan het AB, met de huidige situatie, het DB ter verantwoording roepen maar dan is het te laat, want een eenmaal vastgestelde en gepubliceerde nadere regeling kun je niet zomaar terugdraaien want er zijn toezeggingen gedaan aan de samenleving, dat deze subsidieregeling moet worden uitgevoerd. We hebben als waterschap nog maar weinig ervaring met het verstrekken van subsidies. Hoe vaak zal het zijn dat er een voorstel gaat komen om zo'n nadere regeling vast te stellen? Ik denk dat dat niet zo vaak zal zijn. Laten we nu eerst eens even wat ervaring opdoen met die nadere regelingen, en als het dan zo is dat het allemaal al meevalt dan denk ik dat we het best op een later moment kunnen kijken of

we misschien dan toch in de verordening een bepaling op kunnen nemen om toch de bevoegdheid al dan niet onder condities te mandateren of te delegeren aan het dagelijks bestuur. Dank u wel.

De heer Merkx: Voorzitter. Op het voorstel tot het vaststellen van de algemene subsidieverordening waarin wordt gesteld dat in plaats van het dagelijks bestuur het algemeen bestuur bij nadere subsidieregelingen vaststellen welke activiteiten in aanmerking komen voor subsidie, voor zover van toepassing wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor de subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald. Daarin steunen wij als CDA-fractie... Wij zijn meer voor een tekst waarin staat dat het dagelijks bestuur bevoegd is tot verstrekking van subsidie, indien het daartoe bij verordening van het algemeen bestuur bevoegd is verklaard. En dan kun je allerlei punten gaan noemen waarvan wij als algemeen bestuur vinden dat het erin moet staan.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. De heer Arnold heeft het eigenlijk al heel keurig uitgelegd, dat kan hij altijd heel goed. Wij sluiten ons daar ook van harte bij aan. Ik wil er nog een aspect aan toevoegen: wij zijn hier nu natuurlijk als algemeen bestuur degenen die gaan over de financiën en over het rechtmatig en doelmatig uitgeven van middelen. Juist bij subsidies hebben we in het verleden gemerkt dat daar best nog wel verschil van inzicht in kan zijn, ik denk dat het daarom heel goed is dat dat democratisch wordt vastgelegd, dat dat hier gebeurt. Want wij gaan er uiteindelijk over en dan is het niet verstandig dat je pas later, als de middelen al uitgegeven zijn op een manier die je eigenlijk niet had gewild, omdat je dan in een heel onaangename situatie terechtkomt. Dus wij steunen van harte het amendement van de heer Arnold, wij denken ook dat het echt geen verzwarend van onze werkzaamheden zal betekenen want zo vaak zal het niet voorkomen, maar het geeft ons juist echt inzicht in: waar kunnen nu middelen vanuit het waterschap ingezet worden, op een manier die bijvoorbeeld voor het halen van de Kaderrichtlijn Water-doelen echt productief is? Dus ik hoop dat meerdere collega's hier dat zo zien en dat we dat ook zo kunnen gaan aannemen, en dat het amendement gesteund wordt. Tot zover, voorzitter.

De heer Logt: Voorzitter. Wij zullen dit amendement niet steunen. Normaal is het dat het AB een subsidieplafond vaststelt en het dagelijks bestuur het uitvoeringsprogramma, dat zij bij vaststelling van de begroting ter kennis brengt van het AB. De portefeuillehouder heeft ook aangegeven dat een en ander nog beeldvormend naar de betreffende commissie komt en bestuurders kunnen op dat moment altijd nog aan de handrem trekken. Maar wij vertrouwen dat het DB een en ander doen binnen de door het AB gestelde kaders op de diverse beleidsterreinen. Daarom is dit amendement overbodig wat onze fractie betreft. Bij de behandeling van de begroting, waar dus het subsidieplafond als apart besluit op de agenda zou dienen te komen, kunnen wij zo nodig aan de bel trekken. Subsidies worden altijd verleend onder voorbehoud van instemming dat er ook budget is, voorzitter. Tot zover de eerste termijn van ons.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Wij vinden dat een AB op hoofdlijnen moet sturen. Wij hebben deze subsidieverordening goed besproken in de commissievergadering. Er komt nu een nadere uitwerking vanuit het DB en misschien als tegemoetkoming aan de heer Arnold en de anderen die de heer Arnold steunen; misschien goed dat de nadere regels als mededeling naar het AB komen en dat het AB twee weken de tijd heeft om te reageren, om het eventueel op de agenda te zetten. En als dat niet gebeurt en iedereen zegt gewoon 'akkoord', dan kan het gewoon door en bij de kadernota zien we dan de rest terug.

Voorzitter: Nog anderen op dit moment? Dan is het woord aan de portefeuillehouder, mevrouw Van de Berg.

Mevrouw Van de Berg: Ja, het gaat eigenlijk alleen over het amendement en ik wil de heer Arnold nader duiden voor zijn precisie met de indiening van dit amendement. Ik begrijp het punt dat u, zeg maar, de

nadere regels ook aan het algemeen bestuur wilt laten. Het gaat eigenlijk ook over de sturingsfilosofie van het AB. Dagdagelijks handelen is aan het DB, het is formeel juridisch juist dat u als algemeen bestuur dit ook naar u kunt laten, maar het dagdagelijks handelen... Het is een beetje van, wat verstaat u daaronder? Het is gebruikelijk dat de uitwerking van dit soort zaken, als u de kaders al heeft gesteld in de begroting, in het Waterbeheerprogramma, het subsidieplafond heeft afgesproken, wij ook nog aangeven hoe en wat er met de nieuwe regeling richting u komt, dat dagdagelijkse uitvoering aan het DB is. Formeel-juridisch kan dat ook het algemeen bestuur zijn, dat laat onverlet, dat laat ik graag aan u over, maar u kunt wel aangeven dat het DB vindt dat het eigenlijk onder het dagdagelijks handelen en de uitwerking en hoe wij u betrekken willen meenemen. Het is jammer dat dit dispuut niet in de commissie op deze manier ... Volgens mij hebben we hem wel gevoerd, maar dat het dispuut ... Het is meer even kijken hoe en wat precies daarin. Ik heb ook aangegeven dat de nadere duiding, heeft u tot technische vragen... Ja, dat zijn de technische antwoorden in dezen. Politiek-bestuurlijk gezien gaat u daarover, maar ik wil daarbij meegeven uw eigen sturingsfilosofie als AB en de kaderstelling die u al toch doet in dezen. En ja, laat ik het daar maar bij laten eigenlijk, want ja, dit is een algemene subsidieverordening waar we dit in regelen.

Voorzitter: Dank je wel. Ik kijk naar de tweede termijn, wie het woord wensen.

De heer Arnold: Voorzitter. Toch even de precisie; ik heb aangegeven dat ik echt van mening ben dat dit geen bevoegdheid is van het DB, op grond van de Waterschapswet. Als wij iets vinden dan zegt u zelf ook: het is wel een bevoegdheid van het AB om eventueel te bepalen dat het aan het AB blijft. Dan moet u ook zeggen: het is geen bevoegdheid die toekomt aan het dagelijks bestuur, op grond van de Waterschapswet. Dat is één.

Als het gaat om verdere uitwerking, dan zeg ik: we hebben het daar nog nooit over gehad! Wat gaan wij nou krijgen dan, straks in de begroting aan voorstellen? Wat wordt daar als subsidieplafond bepaald? Misschien wel niks, maar dan komt er ineens een nadere regeling op inhoud, waar we het over inhoud hebben, aan wie gaan wij subsidies verstrekken? Hoeveel subsidie gaat dat per persoon zijn, per bedrijf? Willen we dat allemaal wel? Dat zijn allemaal zaken waar wij gewoon als AB over moeten kunnen praten en dan vinden wij het niet verstandig dat die bevoegdheid gewoon op voorhand wordt weggegeven. Dan kun je natuurlijk zeggen: laten we een vangnet inbouwen door dat er nog achteraf, wanneer het besluit is genomen, aan de bel kan worden getrokken; dat moeten we niet doen, dat is niet handig, dat past niet in ons systeem. Laten we nou gewoon even wachten, eens gewoon aan de slag gaan met dit verhaal en dan kunnen we altijd, over een jaar, eens zeggen: oké, we hebben er vertrouwen in dat we misschien toch, onder voorwaarden, wellicht ook in een verordening kunnen opnemen dat er een bevoegdheid toekomt aan het dagelijks bestuur.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. Ik wil daar een paar korte dingen aan toevoegen. Allereerst hebben wij natuurlijk al twee jaar gepleit voor een begroting die amendeerbaar is, waarin wij dus ook wat meer kunnen sturen op uitgaven, ook als het gaat om subsidies. Dat is tot nu toe nog niet gelukt en dat heeft ook te maken met de complexiteit van de financiering. Dat begrijpen wij wel, maar dat maakt reden te meer waarom wij vinden dat deze bevoegdheid, die bij het AB ligt, ook gewoon bij het AB moet blijven omdat dat ook echt de enige mogelijkheid is om er goed op te sturen aan de voorkant. Ik ben blij dat de portefeuillehouder zegt dat het inderdaad een AB-bevoegdheid is en ik wil hier nogmaals benadrukken: het gaat niet om de beschikken uit te geven, want die blijven bij het DB, dat is net als de vergunningen die verstrekt worden, maar het gaat om de nadere regels waarónder die beschikkingen genomen gaan worden en dat is echt een ander verhaal. Dat is gewoon de algemene regeling, nadere regeling. Dus dat is gewoon de kaders, de verdere verbijzondering van de kaders. Dat is dus geen dagelijks-bestuurswerk, dat is gewoon algemeen-bestuurswerk waarvan je kunt zeggen: dat gaan wij op termijn leggen bij het dagelijks bestuur. Maar dat is niet per definitie onderdeel van het werk van het dagelijks bestuur.

Ik vond de voorrangprocedure... Want dat was het volgens mij, mevrouw De Regt, u noemde die bij gemeenten gebruikt wordt, in de Gemeentewet staat die, de voorrangprocedure, om dan even voor te leggen en dan ja of nee te zeggen. Ik ben daar niet voor, omdat wij veel te veel uit elkaar zijn in de zin van dat je daar elkaar snel op kunt vinden, dus ik zou daar niet voor willen zijn, en dus nog steeds het amendement steunen.

Mevrouw De Regt-Taks: Ik heb geen voorbeeld gebruikt vanuit gemeenteland, want bij ons in de gemeente doen we het zo niet. Daar worden gewoon de nadere regels uitgewerkt door het college en die komen ook niet ter inzage of terug bij de raad, dus wat betreft... Maar ik had zoiets van, misschien een tegemoetkoming, dat wij dat dan even gewoon zo proberen te doen, zodat ook de heer Arnold de kans krijgt om, als het niet klopt wat er beloofd is, wat de kaders zijn... We hebben de kaders vastgesteld en als die niet goed uitgewerkt worden kun je dat controleren, en als het wel goed is gaat het door en anders wordt het op de agenda gezet. Maar bij ons in de gemeente gaat dat zo dus absoluut niet.

De heer Merks: Voorzitter. Ik vind persoonlijk ... Ik heb gekeken hoe dat bij andere waterschappen is geregeld, ik keek in de subsidieverordening van het waterschap Rivierenland, daar staan al die punten netjes benoemd. Daar staat bijvoorbeeld in: bij verordening van het algemeen bestuur worden activiteiten waarvoor subsidie kan worden verstrekt bepaald aan de criteria, vastgesteld voor die subsidieverstreking. Bij verordening van het algemeen bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot a) de aanvraag van een subsidie en de besluitvorming daarover, b) de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend. c) de verplichtingen voor de subsidieontvanger, waaronder de rapportage over de toepassing van de subsidie, d) de vaststelling van de subsidie, e) het bedrag van de subsidie dan wel de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald, f) de intrekking en de wijziging van de subsidieverlening of -vaststelling en g) de betaling van de subsidie. Dus daar is het helemaal in de subsidieverordening opgenomen. In mijn ogen kan dat voor ons ook.

De heer Post: Voorzitter. Gezien het tijdstip stel ik gewoon voor ... Volgens mij is de pap gestort, we kunnen gaan stemmen.

Voorzitter: Ik stel in ieder geval voor dat de portefeuillehouder nog in tweede termijn reageert en daarna gaan we stemmen.

Mevrouw Van de Berg: Ik blijf toch heel kort en heel precies in dezen. Uit de Waterschapswet, en dat wil ik nog nadrukkelijk zeggen, kan het DB dus zeg maar op deze manier, zoals we hem nu hebben ingeregeld, bevoegd worden om nadere regels te stellen. Omdat dit dagdagelijks handelen is en daar zit het dispuut, dus daar wil ik de nadruk op leggen. Ik laat het aan u als AB om te kijken hoe u uw eigen werklust bestelt, om alle regels naar u te doen. Want het DB is van mening dat zij u op allerlei manieren vanuit de kaderstellende rol betreft in dezen en dat de uitvoering en de vaststelling echt aan het DB kan zijn. Maar als u anders vindt dan vindt u anders en daar luisteren wij naar.

Voorzitter: En daar hebben we denk ik het amendement voor. Mijn voorstel is dat we het amendement in stemming brengen. Het amendement 3.a.1, algemene subsidieverordening. Dat komt nu op de kastjes.

12 stemmen voor, 15 tegen. Het amendement is verworpen.

Dan zijn we toe aan het besluit: het algemeen bestuur stemt in met vaststellen van de algemene subsidieverordening waterschap Brabantse Delta 2025 conform bijgevoegd AB-besluit. Nog iemand een stemverklaring? Zo niet, dan stel ik voor dat het met algemene stemmen is aanvaard.

Besloten:

Het algemeen bestuur stelt de Algemene Subsidieverordening Waterschap Brabantse Delta 2025 vast conform bijgevoegd AB-besluit.

3.b Adviesnota Het Waterschapshuis: zienswijze op de begroting 2026

Besloten: het algemeen bestuur stemt in met de voorgestelde zienswijze zoals verwoord in bijgaande brief aan het dagelijks bestuur van Het Waterschapshuis.

3.c Adviesnota Aanvraag uitvoeringskrediet trajectaanpak Keizersveer - Waalwijk

Besloten: het algemeen bestuur stemt in het verstrekken van uitvoeringskrediet voor de trajectaanpak Keizersveer-Waalwijk

3.d Notulen

Besloten:

Het algemeen bestuur stelt de notulen en actie- en toezeggingenlijst vast van de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 18 december 2024.

4. Rondvraag

Voorzitter: Dan zijn wij toe aan de rondvraag. Gelet op ons reglement van orde is het nu zes minuten over elf. Ik kan mij voorstellen dat, als iemand een vraag stelt in één zin dat dat nog kan, maar het kan ook zo zijn dat u zegt: het is al na elfen? Mevrouw Jetten? ... Ja, in de rondvraag u dan als eerste, maar dan ook graag een korte vraag, dan krijgt u ook een kort antwoord.

Mevrouw Jetten: Voorzitter. De vraag is ... Ik kan hem heel kort doen, maar ik vind het toch belangrijk wel even wat aan te stippen. Dat is dat op 4 februari de Europese Commissie het evaluatierapport heeft gepubliceerd, dat zal geen onbekende datum en onbekend rapport zijn, over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water. Wij komen daar slecht uit. De Commissie heeft ook een aantal specifieke aanbevelingen, waaronder het ontwikkelen van ambitieuzere maatregelenprogramma's, meer aandacht voor het terugdringen van chemische verontreiniging en – die laatste vind ik ook erg belangrijk – strengere controles en waar nodig actualisering van vergunningen voor afvalwaterzuiveringsinstallaties en industriële lozingen. Wij vragen als Partij van de Arbeid om binnen nu en het volgende AB met een voorstel te komen voor hoe deze extra versnelling kan worden vormgegeven, wat de daarvoor te nemen maatregelen zijn, wat de kosten daarvan zijn, hoe we dat kunnen financieren? Ik zal dit ook inbrengen in de commissie waterketen, omdat de Commissie heel duidelijk is: hier ligt echt een opdracht voor ons en tot nu toe zijn die opdrachten echt niet goed genoeg ingevuld. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Hagenaars: Ik denk dat u op uw wenken bediend gaat worden, want volgens mij zijn we met de KRW-impuls precies al deze zaken aan het invoeren, hebben we daar al een aantal commissies over meegenomen en gaat de volgende commissie van gezond water daar ook weer over. Juist in die KRW-impuls komt dit allemaal terug: wat gaan we doen met de vergunningverlening? Wat gaan we doen met extra maatregelen? Waar kunnen we nog op versnellen? Dus volgens mij zit dat allemaal in de aankomende commissie, die eraan gaat komen.

De heer Kavelaars: Voorzitter. Ook een kleine vraag: afgelopen week zijn we weer in Kruisland bij elkaar geweest over de wateroverlast. Ik denk dat wij daar als bestuur ook wel een keer een evaluatie over willen hebben, dus mijn voorstel is om het daar in de komende commissievergadering watersystemen en schoon water een keer goed uitgebreid over te hebben.

Voorzitter: Het antwoord is ja. O, ik ga te snel? We moeten even snel zijn.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Ja natuurlijk, als u daar om vraagt dan is dat uiteraard bespreekbaar, u gaat zelf over uw agenda. Weet dat de commissie van 26 maart al behoorlijk vol zit, ik zou dan ook graag met u het bredere gesprek voeren over een klimaatbestendige polder, dan alleen over de casus Kruisland. Maar uiteraard, u gaat over de agenda.

Voorzitter: Het antwoord is ja, we kijken even samen in welke vorm we dat gaan doen. Ik zit weer een beetje te drukken op de tijd, hè.

De heer Stehouwer: Oehoe, ik voel geen druk. Ik zal kort zijn. Ik heb een vraag, dat gaat over de status van een aangenomen motie van 26 juli 2024. Maar omwille van de tijd zal ik deze schriftelijk indienen en dan komen die antwoorden later wel, want het wordt anders een heel verhaal ben ik bang.

Voorzitter: Super.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. Ik had nog twee vragen. Ik heb ze ook al doorgegeven aan de ondersteuning, maar ik wil ze toch nog even in het openbaar aankaarten zodat er hopelijk misschien ook direct een antwoord gegeven kan worden, of anders in ieder geval op een ander moment. De eerste vraag is: er zijn negen verlopen actiepunten van het dagelijks bestuur die nog open staan in iBabs, in ons systeem. Ik heb ze doorgestuurd en we willen graag bij elk actiepunt een verklaring waarom dat die verlopen actiepunten nog niet zijn opgepakt of niet vernieuwd zijn qua datum, door omstandigheden. Dan is de volgende: wij zagen in de besluitenlijst de vergadering van het dagelijks bestuur van 4 februari dat er een presentatie is gegeven van de privaatrechtelijke overeenkomsten directe lozing als instrument. De Partij van de Arbeid vroeg zich af: gaat dat ook nog gedeeld worden met ons als AB of kunnen we dat op een ander moment terugverwachten? Tot zover, voorzitter.

Voorzitter: Het eerste is over de toezeggingen die tot nu toe niet duidelijk zijn. Mijn voorstel is dat we daar schriftelijk op reageren. De indirecte lozingen?

Mevrouw Van de Berg: Dat komt terug bij de invoering van het nieuwe belastingstelsel.

Voorzitter: Dan kijk ik of er nog andere vragen zijn voor de rondvraag? De heer Maas natuurlijk.

De heer Maas: Voorzitter. Je moet je naam natuurlijk wel eer aan doen. Vorige week haalde het hoogheemraadschap Rijnland het nieuws, daar heeft men met een onderzoek bewezen dat het aantal Amerikaanse rivierkreeften per vierkante meter flink afneemt op het moment dat daar natuurvriendelijke oevers worden aangelegd. Dit is een mooi voorbeeld van het ecosysteem zelf haar werk te laten doen, in lijn met een door de Partij voor de Dieren ingediende motie van vorig jaar, die door het DB is overgenomen. Onze oproep tot actie is dus eenvoudig: kunnen we deze oplossing als Brabantse Delta ook versneld toe gaan passen? Want dankzij de afname van de rivierkreeft zullen onze natuurvriendelijke oevers ook op zichzelf beter gaan functioneren. Een win-winkans dus.

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Mag ik daarop aanvullen?

Voorzitter: Ons voorstel zou zijn dat u daar een schriftelijke reactie op krijgt.

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Mag ik daarop aanvullen, want hij noemt natuurvriendelijke oevers, maar het uitzetten van palingen heeft minstens zo'n goed effect als wat hij voorstelt. Dus ik heb graag dat dat ook meegenomen wordt.

Voorzitter: Dan nemen we dat ook mee in de schriftelijke reactie. Als we het hierbij mogen laten?

5. Sluiting

Voorzitter: Dan wil ik u allemaal bedanken voor uw bijdrage en de vergadering is gesloten. Dank u wel.

Sluiting vergadering: om 23.15 uur.